

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akba

— Çocuklar müjde... Bu kış
İstımlak yokmuş!..

Bilûmum banka muameleleri için

TÜRKİYE BANKASI

HİZMETİNİZE ÂMADEDİR

Merkezi: Ankara

Sermaye, İhtiyat ve Karşılıklar:
100.000.000 TL.

Mevduat: 1.307.100.828 TL.

Memleket dahilindeki şube adedi: 203

Hariçte Şubeler:
İSKENDERİYE ve LEFKOŞE

Dünyanın her tarafında muhabirleri vardır

Rakik Adam!

GENÇLERİMİZİN çoğu, bu kelimenin mânasını pek bilmez sanırım. Naci Lûgat'i, râkîk'i ince diye tarif ediyor. Öyleyse «rakik adam» yerine «ince adam» desem olur mu?... Olmaz!... Bu kelimede inceden başka mânalar da vardır: Duygu, sevgi, hatâ alinganlık mânası... Rakik adam, duyan adamdır, seven adamdır ve bu hislerle dolu bütün insanlar gibi alingan adamdır da!

Son günlerde, politika meydanlarında böyle bir rakik adam dolaşıyor: Adnan Menderes!

Bütün o öfkeli konuşmaları, bütün o gazapla sıkılmış yumrukları tek sebebe bağlayabiliriz: Sayın Başvekilin rakik mizacına!

O, bir temel atıyor, bir kurdela kesiyor, bir kapı açıyor. Bunlar, sekiz yıllık, uykusu pek az, sevinci pek az, edebi-

yatı pek az, ama mihneti pek çok, cefası pek çok bir iktidarın eserleridir.

Umduğu sevgiyi, beklediği takdiri göremeyince rakik adam kendine isyan eden bir gazûp adam oluyor.

Size, yemin ederim ki, o, Türkiye tarihini dolduran İnönü'ye, Menderes lûgatinde yeri olmıyan kelimelerle hücum ettikten sonra, okuyanların üzüntüsünü çokook aşan bir acı içindedir!

Adnan Menderes, Hürriyet Partisindeki, Millet Partisindeki siyasi hasımlarına kollarını açarak sesleniyor:

— Sizi bekliyorum kardeşlerim!

O kardeşler ki, hepsinin kıcında Menderes'in ayak izi var!

Ama, inanınız bana, o, Fevzi Lûtfi'leri, Turan Güneş'leri, Ekrem Ali Can'ları, Raif Aybar'ları kovarken değil, ça-

ğırırken samimidir!

Yine Adnan Menderes, içinden gelen sese değil, onu daima yanlış plânlarla yanlış savaşlara sürükleyen erkânı harbiyesine uyararak:

— Demokrasiye paydos deriz!

Dediği anda, artık Adnan Menderes değildi. Ama, ertesi gün:

— Biz demokrasiye paydos diyecek adamlar değiliz!

Dediği anda, tekrar kendisine dönmüş, Adnan Menderes olmuştu!

Başvekilin hakkı var: Bu fitne bitmelidir. Ama, nedir bu fitne?...

İnönü:

— Vatandaşlar arasında eşitlik istiyoruz!

Dediği zaman fitnedir de, İsvik İleri:

— Bir Demokrat yirmi Halk Partiliye bedeldir!

Dediği zaman fitne değil midir?

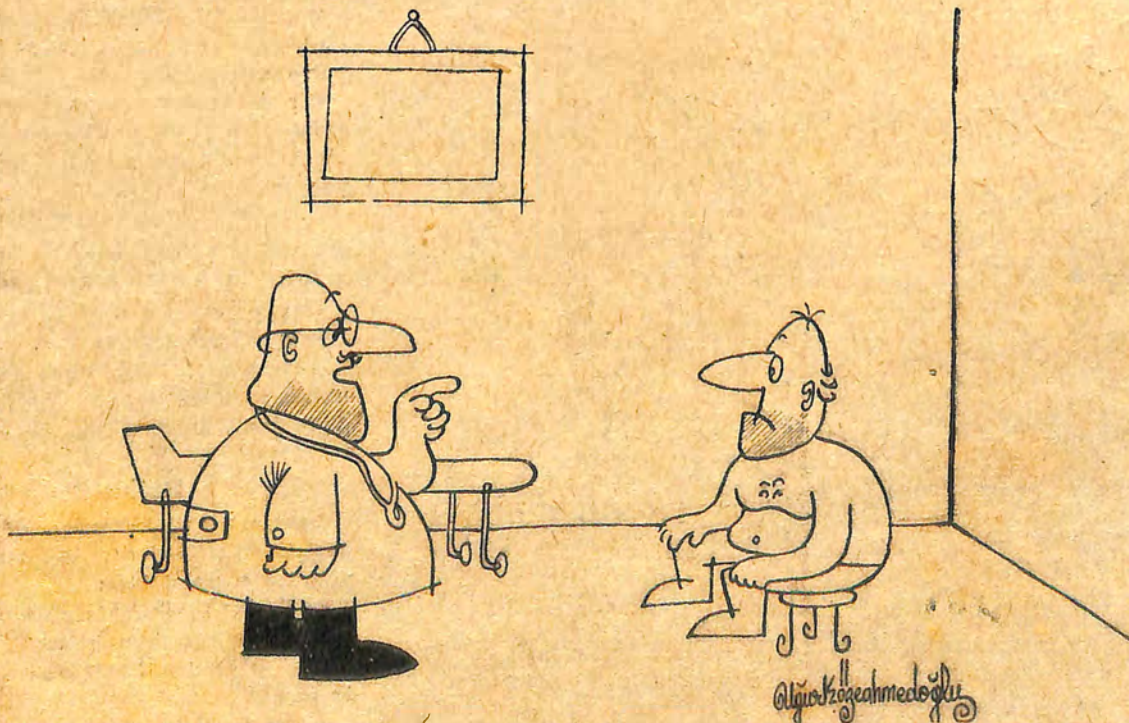
Fransızlar: «Kafa düşünür, kalb bulur» derler.

1950 ye kollarını açan politikamızın rakik adamı da, uzun bir ayrılıktan sonra, galiba aradığını buldu. Ama... Ne dersiniz, çok mu geç kaldı acaba?

— Bili Bakayım, ben kimim?...

İlaç fiyatlarına zam yapıldı. (Gazeteler)

Doktor — Yemeklerden önce yarım saat kadar eczane vitrini seyredeceksiniz!...

Yusuf Ziya ORTAÇ

ARKASINDA parmak dikiş pamuklu hırka, başında, kenarları oyali Üsküdar yemenisi, yer minderine oturmuş benini diliyordu. Kadın yaşından bahsettiğimiz, karşımızdaki hem pişkin, hem teyze bile olsa!.. Ama, doğrusu, yeşil ile maviye çalan açık gözleri hâlâ yirmi yaşın pırıltısıyla dolu...

— Sana, dedi, bir hatmi kaynatayım mı?.. Bak, tiryaki ağızlığına dönmüşsün, göğsün zifir dolu... Birebirdir, hepsini söker alima'llah...

— Teşekkür ederim teyzeciğim.

— Teşekkürü falan pas geç... Bugüne bugün meslekdaşız ayol!

Mangaldan çaydanlığı çekti, iki fincan doldurdu, karşılıklı içmeğe ve konuşmağa başladık:

— E, sor bakalım, ne soracaksınız?..

— Yazarlığa ne zaman başladınız?

— Yazarlık mı?.. Üstüme iyilik sağlık, o da neymiş öyle, pazarlık gibi?..

— Yani muharrirliğe...

— Haaa, şöyle söylesene nonoşum!... Muharrirliğe ben başlamadım, başlattı'lar...

— Eskiden yazmaz mıydınız?

Pişkin Teyze, gözlerini süze süze derin bir iç çekti:

— Yazmaz olur muyum hiç?... Eski bir komşumuz vardı, Serasker kapısında kâtip, Kaytan bıyık Tevfik bey, ona ne nâmeler, ne mâniler yazmıştım kızlığımda...

— Bir tanesini okur musunuz?

— Okurum elbet... Bak, dinle, senin o modern şairlerininkine benziyor mu?..

Karşıda bir hâne var,

Bahçesinde nâne var,

Delikanlı çok ama,

Gönlümde bir tâne var!

— Fevkalâde.. Nasıl yazarsınız?

— Hocamdan öğrendiğim gibi, sağdan sola!..

— Hocanız kimdi Pişkin Teyze?

— Bizim mahallenin imamı... Nur içinde yatsın, Aygır Osman derlerdi adına... Henüz on iki, on üç yaşında, mine çiçeği gibi bir kızcağızdım derse başladığım zaman... Oturttu önüne beni... verdi kalemi elime...

— Dolma kalem mi Teyze?

— Yok canım, o zamanlar öyle şey yok... Kamış!.. Kaymak gibi bembeyaz kâğıt üstünde bir kayardı ki va'llahi!..

— Bir başka soru!..

— Sor bakalım borul!..

— Yazarlardan en çok kimi seversiniz?..

— Refi' Cevat Ulunay'ı... Tam keyfime göre, dört yüz dirhem muharrirdir!

— Ses sanatkarlarından en beğendiğiniz?

— Zeki Müren.. Vallâhi erkek olsam, karımı boşar onu alırdım,

— Yeni Sabah'a nasıl girdiniz?

— Çok zor... Önce kapıda ahret suali sordular: Adın? Soyadın?

Doğum yerin?.. Doğum tarihin?..

Mesleğin?.. Alâmet-i fârikan?..

Fişim dolduktan sonra: «Yarın,

altı adet vesika fotoğrafı ile gel»

demesinler mi?.. Fena hâlde canım sıkıldı doğrusu... Ayol, bizim

vesikalık yaşımız çoktaaan geçti

artık, dedim!.. Gülüştüler... Usul-

leri böyleymiş...

— Sonra?

— Sonra efendim, palas pandiras Foto Sabah'a koştum.. En-

verdiğim de gelmiş Avrupadan... Maşallah, ne de olsa eski kere-

te, bir gençleşmiş, bir güzelleş-

miş ki... Neyse efendim, söyle bir önden, bir yandan iki poz çektim... Ertesi gün, üçe doğru, gittim matbaaya... Kapının önünde alâmet bir otomobil... Aman efendim, kral Suûdun kadillakları halt etmiş yanında!.. Önce, içeri alıp oturttular... Resimler dosyama kondu. Sonra, iri yarı, sırmalar içinde, eski sefaret kavasları gibi bir hademe geldi, buyur etti. Mahfuzan yukarı çıktım. Bir hal olmuştı bana a dostlar, o mart kedisini Pişkin Teyze gitmiş de yerime süt dökmüş bir kedi gelmişti sanki... Derken efendim, orada boş bir odaya aldılar. Koltuklardan birine şöyle bir ilişeyim dedim. Aman Allahım, hal-laçtan yeni gelmiş gelin şiltesi gibi, içine gömülüvermeyim mi?... Bekle bre bekle, bekle bre bekle.. Arasıra kapının önünden biri geçiyor ama, ne onda bakmaya cesaret var, ne bende!.. Bir ara-uk, yakası kırmızı karanfilli, za-yıftan, orta oyununda Kinnabi zâde Narçın beye çıkmış gibi biri içeri girdi çıktı, şöyle beni bir süzdü de... Hani zor tuttum kendimi, yoksa bir «Guğuduuk!» çekecektim ki ona... Derken efendim, dışarıda bir ayak sesi oldu, yine sırmalı bir kavas:

— Yeşil yandı, dedi, buyur...

Telâşla koridorları geçip bir kapının önüne geldik. Ellerinde kâğıtlar, makbuzlar, hesap defterleri bir alay insan toplanmış, nefes almadan bekliyorlardı.

Beni getiren kavas, kendisi gibi birinin kulağına fısıldadı:

— Yeşil yanmamış mıydı?..

— Evet... Ama, Emin Kalafat Beyefendi geldiler, tekrar kırmızı yandı.

Baktım, kapının kenarı trafik direğinden farksız. Patlayıverdim:

— Bana bak, dedim, bana adıyla, sanıyla Pişkin Teyze demişler, alimallah adamı bir kalafatlarım, ne önünde çatlak kalır, ne ardında delik!..

Sesimi mi duymuşlar, nedir, birdenbire yeşil yanıp içeriye buyur etmezler mi?..

Bir de baktım, masa başında sedef dişli, kara kalem, tığ gibi bir delikanlı... Kıkır kıkır gültüyor:

— Ayol, dedim, Safa Kılıçlı oğlu sen misin?.. Hay Allah safanı arttırsın, kılıcını keskin etsin!

Pişkin Teyze yorumuştu. Bir sığara yakıp iki nefes çekti:

— İşte, dedi, Yeni Sabah gazetesine tayinim böylece beyefendinin tasdikından çıktı!.. Çimdik

✱

Rejim

Doktor İsmail Terem'e, nâdir hastalarından biri gelmişti. Muayeneden sonra doktor:

— Perhiz tavsiye edeceğim, dedi. Patates püresi muhallebi!..

Yaşlıca bir keyif ehli olan hasta sordu:

— Ya içkilerden?

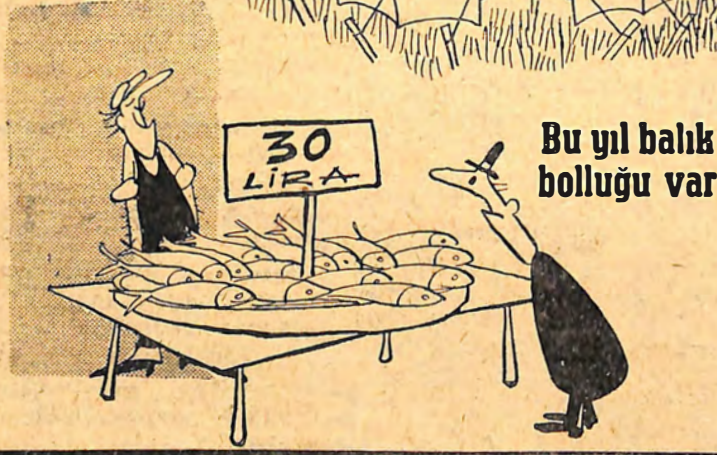
«Ağlama Duvarı»

KIRK ANBAR

Ev kadınları Belediye Zabıtasından şikâyetçi

Amerikan tipi satış mağazaları açılacak

Müjdeler olsun!

Emirgân'da çay içiyorlardı. Eskil uçarlardan, yeni Hava Yolları İdare Meclisi Reisi Firuz Kesim:

— Bak, bak, dedi...

Sağ elinin işaret parmağıyla Cumhuriyet'in ilk sahifesinde bir yeri gösteriyordu:

— İstidlâkler durduruluyor-mug artık...

Faruk Nafiz Çamlıbel:

— Elbet, dedi, Menderes Balıkesir nutkunda söylememiştir ya... — Ne söylemişti?

— Canım «Bütün yıkıcı hareketleri durduracağız» dememiş miydi?

Yaşa basmak

İsmet İnönü geçen hafta 74 yaşına bastı. Bu kutlu günde kendisiyle Akis Mecmuası adına konuşan damadı Metin Toker sor-du:

— Paşam, bu yetmiş dört yıl içinde en çok hangi yıllarda bastığınız yaşlar size heyecan verdi? İnönü pek keyifliydi o gün. Gülererek:

— Bunu bilmiyecek ne var To-ker, dedi... 1950 de, 1954 de, 1957 de bastığım yaşları.

Büyük eser!

Sahne edebiyatı üstüne konu-şuyorlardı. Adnan Benk:

— Dram tiyatrosu bu mevsimi «Cyrano de Bergerac» ile açıyor-mug dedi...

Ulunay, balgamî bir sesle:

— Mükemmeel, dedi, Cyrano büyük eserdir...

Adnan Benk sordu:

— Nesi büyüktür Cyrano'nun?

Hemen Oktay Akbal cevap verdi:

— Burnu!...

Zor iş!

Borç istemekten, borç vermekten bahsediliyordu. Sakarya me-busu Rifat Kadızâde:

— Polatkan'a acıyorum vallahi, dedi... Para istemek güçtür!

Mithat Dülge:

— Yoook, dedi, vermek daha güçtür!

Soğuk pilâv!

Abdullah Efendi Lokantasında dört beş arkadaş, güle konuşa yemek yiyorlardı. Garsonun ge-tirdiği tabaktan bir çatal alan Turgut Göle, öfkeyle söylendi:

— Yahu bu nasıl pilâv?... Buz gibi...

Garson Mina gülümseyerek:

— Elbet buz gibi olacak bey-efendi, dedi. Pirinç fiyatları don-duruldu!

Eksik cümle!

Cemil Sait Barlas iktidar ga-zetesini sessiz sessiz okurken bir-denbire durdu:

— Cevat, bak, bay, ne yazı-yor...

— Ne yazıyor?

Barlas yüksek sesle okudu:

— «Babîâli caddesinde sefalet geçenler yok değildir. Bunlar ha-kikaten gecelerini gündüzlerine katarak çalışan ve patronlarına viski parası yetiştirmek için fa-

sulya piyaziyle kifaf-ı nefis eden ecirler, mürettepler ve hattâ hat-tâ yazı işleri müdürleridir...» Na-sıl?

Cevat Dursunoğlu:

— Doğru, dedi. Doğru ama gardaşım, sonunda bir cümlesi eksik... Oldu olacak «Zincirleri-nizden başka kaybedecek bir şe-yiniz yoktur!» deyivermeliydi!

AKBABACI

En güzel eseri!

Resim tenkidçisi Zahir Gü-vemli de, Erdek'te dinlenenler-dendir. Zeytinliada kampında bütün işi gücü resim yapmaktan ibaretti. Ada'nın iskelesinde a-sılı olan kırmızı trafik ampülü-nün kâğıdı solduğu için kamp müdürü kendisinden bir ricada bulundu. Güvemli de bu ampülü yağlıboya ile nar çiçeği kırmızı-sına boyadı. Elinde ampul, kamp müdürünü ararken Noter Celâl'le karşılaştı. Sevimli noter, ta uzak-tan bağırmağa başladı:

— Bravo üstad... Cidden mu-vaffak olmuşsun. İşte en güzel e-serin!...

— Buyurunuz efendim, rica ederim.. Bendeniz sözünüzü kesmiş değilim...

— Evet... Şeyi arz ediyordum. Bizde fikir münakaşalarının, maalesef kötü bir yöre doğru sürüklendiğini ve her meselenin, eninde sonunda şahsiyata götürüldüğünü açıklamıştım. Meselâ, memleketin bugünkü ekonomik durumu, dış yardımlarla daha parlak neticelere gidecektir. Büyük hamleler, bir takım fedakârlıkları gerektirir. Bunu böylece kabul edersek, mesele kalmaz. Çünkü memleketimiz, ağır bir kalkınma temposu içinde belki iki yüz yıl sonra bile, batı anlamında medenî bir hüviyet kazanamayacaktır. Onun için kalkınmamızı, topyekûn bir yapıcılık seferberliği içinde sağlayabiliriz. Bu meseleleri görmek ve bu uğurda birleşmek, en tabii bir yurt severlik boreudur. Sen ben kavgası etmek marifet değildir ki...

— Şüphesiz efendim.. Ancak bir nokta var... Milletlerin kalkınmaları düzenli ve plânlı bir ekonomi sayesinde mümkün olur. Rastgele yatırım yapmak, memleketin malî kudreti dışında kalan teşebbüslere girişmek, maalesef müsbet netice vermiyor. O zaman İcranın kontrolü diye bir problemle karşılaşırız. İş başındakiler de buna imkân bırakmıyorlar.

— Yooo, öyle söylemeyin lütfen... İcranın mürakabesi meselesi, sırf muhalefete ait bir hak

FIKİR MÜNAKAŞASI

ADNAN VELİ

değildir ki... Bu, Büyük Meclisin vazifesidir. Büyük Meclis bu hakkını her vakit kullanır. İktidara daima müsbet yolu gösterir. — Nazarı olarak belki öyledir. Ama kabul buyurmalısınız ki, muhalefet de, Büyük Meclisin bir kanadını teşkil eder. Muhalefetin de düşünceleri dinlenmeli, onun görüşlerinde de bir gerçek payı bulunabileceği akla getirilmelidir.

— Ah beye endi, maalesef muhalefet İcranın müsbet hamlelerini baltalamak gibi menfur bir role sahip çıkmıştır.

— Yooo efendim, bunu katiben kabul edemem. Muhalefetin yurtseverliğinden şüphe etmek için ortada bir sebep var mı? Muhalefet, büyük halk kitlelerinin geçim ıstırabına kayıtsız kalındığı için, üzgündür. Zeytinyağı, sabun, pirinç, peynir gibi ihtiyaç maddelerinin nasıl tedarik edildiğini, bu uğurda nelere katlanmak gerektiğini biliyor musunuz?

— Biliyor musunuz ne demek? Ben bu memlekette yaşamıyor muyum?..

— Yaşıyorsanız, bu uğurda çekilen çileyi de görmeniz lâzım.

Halk inliyor beyefendi, inliyor...

— Çok aşırı konuşuyorsunuz. Şu inleyen halkın nerede olduğunu bana gösterebilir misiniz?...

— Fakir mahallelerden birine girip, rastgele bir evin kapısını çalın da, size kapıyı açacak kadın, mutbaktaki tencereyi nasıl kaydattığını bir anlatsın... O zaman gerçeği görürsünüz.

— Ne kadar istismarcı bir zihniyet taşıyorsunuz. Tencerenin kaynadığı, bir hakikat... Kimse inlemediği de bir hakikat... Ama siz, yıkıcı bir unsur olarak, hemen o tencere ile o kadının arasına girip, çabucak bir gözyaşı sembolü oluveriyorsunuz. İşte kötü niyet burada meydana çıkıyor, Sizin metodunuz, bu...

— Evet, sizin için tencere kaynatmak diye bir problem bahis konusu olmayınca, her şey size rahat gelir. Sizin maddî imkânlarınızla fakir halkın imkânları arasındaki mesafe, dürbünle dahi kapatılamıyacak kadar büyük olduğu için, inkârcılığa sapmayı, çıkar yol sanıyorsunuz.

— Bakın şunun söylediği lâfa... Bir kere sen kendini, kalkınmanın aleyhtarı görünce, mantığını

haklı çıkaracak çarelere başvurmayaya kalkma...

— Şunu zât-ı âlinize hatırlatayım ki, siz bana «sen» diye hitap edemezsiniz.

— Her insan, lâıyk olduğu hitap tarzını kendi yaratır.

— O takdirde ben de size «sen» diyeceğim.

— Dersen de... Hakettiğin cevabı alırsın...

— Neymiş hakettiğim cevap?..

— Sinirlendirme insanı... Şurada doğru dürüst fikir münakaşası yapıyoruz.

— Yahu, senin fikirle ne ââkan var be?.. Demagoji derser aklım erer..

— Fikirle senin mi alâkan var?..

— Elbet benim var... Sen kiim, fikir kim...

— Ya sen nesin yani?.. Kendinden başkasını düşünmeyen bir egoist değil misin?..

— Egoist mi dedin?.. Vay mütecaviz vay...

— Ben otobüs şoförü değilim ki mütecaviz olayım... Tecavüz senden geliyor.

— Bana ne hakla egoist dersin?.. Egoistin dik âlâsı senin gibi olur.

— Terbiyeni muhafaza et...

— Karışmaz mısın?.. Ben karıştırıveririm seni...

— Kabahat bende ki, senin gibilerle fikir münakaşasına başladım.

— Asıl kabahat bende ki, senin adam sanıp da karşıma aldım...

— Yani biz, adamdan sayılmıyoruz, öyle mi?.. Hey yârabbi. Bu âfları şu mübarekten mi duyacağım?..

— Bu mübareği beğenemedin mi, Keltoş...

— Keltoş deyip de damarıma basma... Fena olur sonra.. Bütün şecereni sayıp döktürme şurada...

— Ne varmış şeceremde?.. Efendi, ben her yerde alını açık gezerim. Senin gibi ne idüğü belirsiz heriflerden değilim ben... Açtırma kutuyu şimdi...

— Aç bakalım şu kutunu da görelim...

— Bana bak, çek git şuradan... Vallahi benim şakam yoktur. Her şeyi sayıp dökerim haaa!...

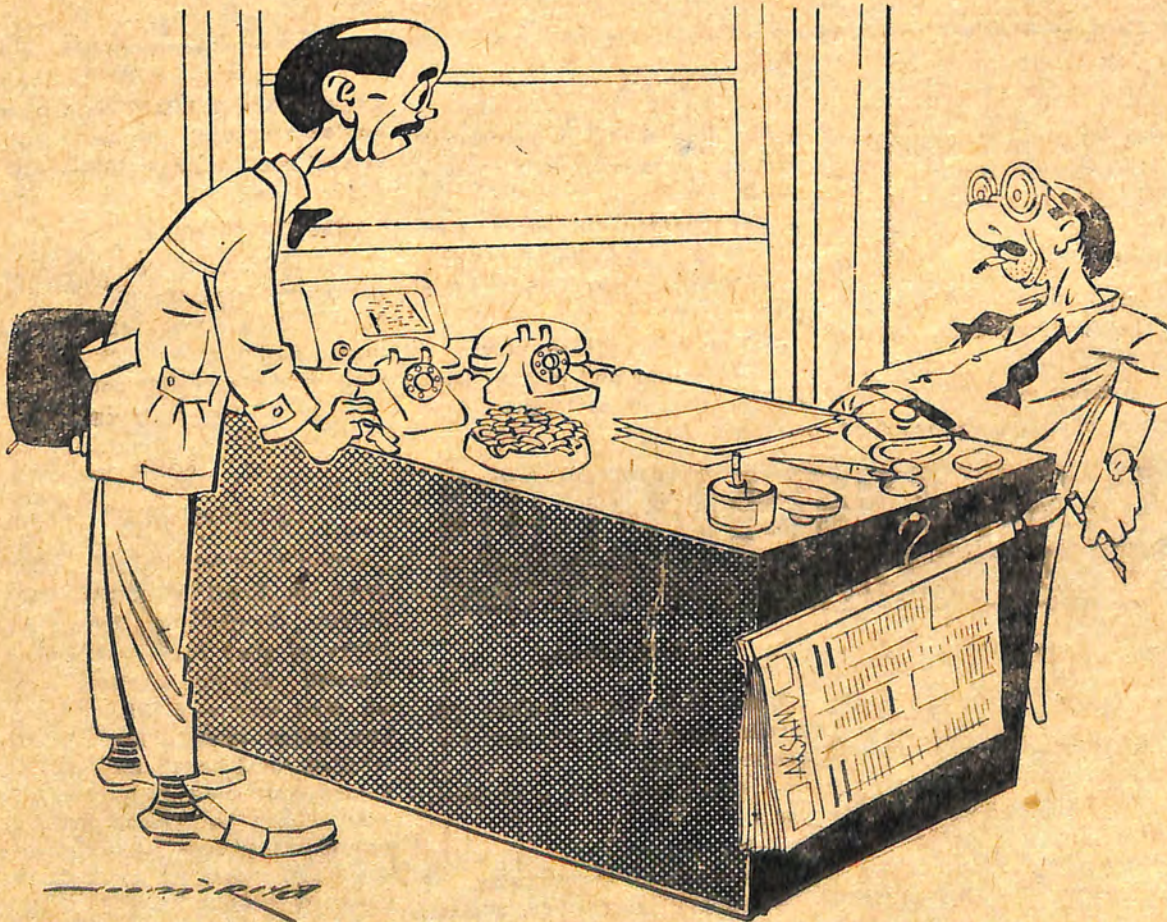
— Ulan erkeksen say... Karımı söyleyeceksin değil mi?.. Karım serbest düşünceli kadındır. Senin ki gibi yobaz kafalı değildir. Ama senin karın, Sabahattin Beyin düğününde ne haltlar etmiş?..

— Ne haltlar etmiş, söylesene...

— Git de muhtar Niyazi'den dinle... Önüne geilenle aşna fişne...

— Ulan ası senin karın öyle... Git de gazetenin dedikodu sütununu oku... Geçen hafta, Doktor Süreyya ile olan manzarasını herkes birbirine anlata anlata bitiremiyor.

— Tencere, kıcın kara, demiş-

— Bakkallarda fasulye yok üstad...
— Hih... Bir de bizden plyas isterler...

GÖZ ÜCÜ İLE Paris

Yusuf Ziya Ortac

VAPURDA

MASMAVİ bir gün. Mayısın dokuzu. Havada serin bir sıcaklık var. Bu sefer, Paris'e denizden gidiyorum

Deniz yolculuğunda talihiniz varsa Ankara'ya rastlarsınız. İster sis olsun, ister dalga, Şefik kaptanın uykuyu unutmuş gözleri yolcular için daima uyanıktır. Bu uyanıklığı yalnız kumanda köprüsünde sanmayınız. Yemek salonunda, gözleriniz garsonu ararken bile onun dikkatiyle gözüğe gelir!

Ankara, gâîba en tenha seferini yapıyor. Her zaman üç, dört yüz yolcu ile gidip gelen gemide kalabalık bir aile kadarız ancak. Eğer, Avrupa şehirlerine yerleşmiş zengin akrabaların davetlisi bir kaç Yahudi ve Ermeni ailesi de o'masa, koca gemide, ev sahiple-riyle yalnız kalacaktık

İlk sevincim öğle üstü oldu: Hepsi şair bir ahçının elinden çıkmış yemeklerden sonra sofraya ne geldi bilir misiniz?.. Ağzımız sulanacak ama, saadetimi saklıyamyacağım: Peynir!.. Hem bir türlü de değil, dört türlü: Beyaz, kaşar, gravyer, rokfor...

Yol boyunca bu saadete günde üç kere erdik: Sabah, öğle, akşam..

Pire limanında bizi bir Yunan sürprizi karşıladı: Ankara'yı yük iskelesine yanaştırdılar!

Şefik Kaptan, bu ruh sefaletinden tiksinişmiş bir sesle:

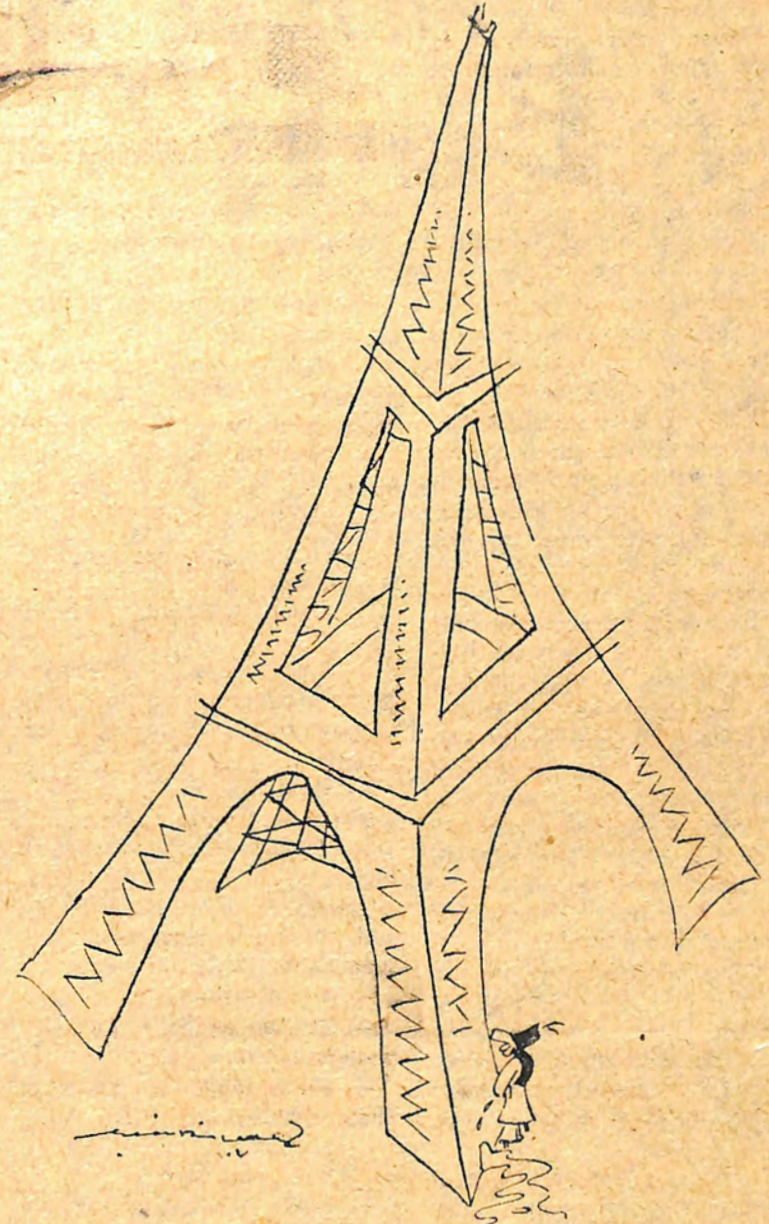
— Bu denizde bir ömür geçirdim, dedi, ilk defa başıma geliyor!

Güverteden bakıyorum: Yapısız, yeşilliksiz yamaçlarda bodur, biçimsiz gecekondu... Hepsinin penceresinden, güneşe serilmiş, rüzgâr dolu donlar, gömlekler, gelip geçen gemilere ayaksız bacaklarını, elsiz kollarını sallıyorlar!

Ama, iş menfaate gelince, tatlı dil, güler yüz karşınızda: Bir turist avcısı bizi karaya çıkarmak için ne diller dökmedi ki:

— Rahat otobüs, hemen ayağımızın dibindeymiş... Atina'ya gidecekmiz, şehri dolaşacaktık, Akropol'e çıkacaktık, mağazalar açılmış, her yerde Türkçe konuşulacaktı... Ve hepsi; hepsi, hepsi yalnız yirmi iki buçuk liraymış... Hem de döviz değil, bizim lira!..

Bu sefer de benim Türk inadım tuttu: Çıkmadım!

Sabotaj!...

ler. Sen kendi geçmişini unutup da, bugünkü durumuna güvenerek...

— Ne dedin?... Geçmişim mi?...

— Geçmişin ya ..

— Söyle bakalım... Madem rezilliği ele aldın .. Utanmadan söyle...

— Helbet söylerim... Evli erkek, kadınlar hamamını tepedeki camdan seyretmek için hamamcıya 15 lira verip de sonradan yakalanırsa, senin gibi rezil olur.

— Ulan dangalak... Ben seyrettimse kadınlar hamamını seyrettim. Senin gibi erkekler hamamını seyretmedim...

— Bak şu namussuzun Atina... Ulan senin için leyli mektebin çiçeği diyorlar, hayvan...

— Senin için de Beşiktaş Hamamının peştemalcısı diyorlar öküzlü...

— Öküz senin gibi olur. it oğlu it...

— Vallahi suratına bir tane çarparsam, eşek tepti zannedersin, Angurya..

— Hastır şuradan lağım filizi... Derde sokma kafamı...

— Lağım fiizi aynı sana benzer... Eşsoğlu eşek...

— Eşsoğlu eşek babandır... Ölüsü kandilli vatan haini...

— Anam avradım olsun, seni değerim de, barsaklarını rasaya çamaşır ipi yaparım. Orospu çocuğu...

— Eğer ki ben de seni dokuza doğrayıp da, leşinin kanında çelik çomak oynamazsam, zana da

Tatavla'lı Eroinci Ziya demesinler...

— Benim kanımda çelik çomak oynayacak adamı, ben de apış arasından katır kuyruğuna bağlayıp, yedi evliya türbesinde. yedi cemaatin ortasında tövbe duasına çıkarmazsam, bana da Çeşme Meydanlı Şefaatsiz Hakkı demesinler, hergele ..

— Vur, anasını avradını fasulya rüzgârına tuttuğumunun evlâdı...

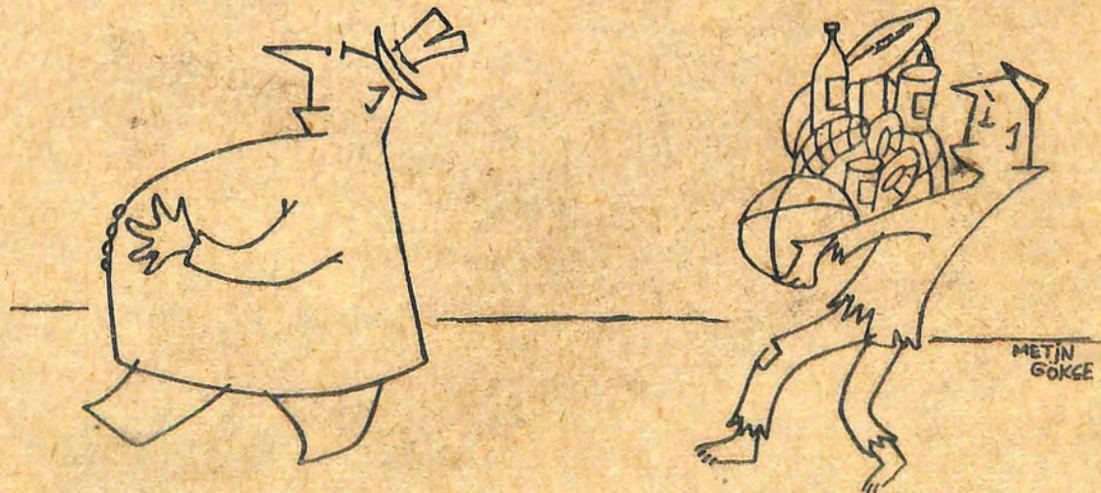
— Vur, mezarlık kahbesinin sahte nüfuslu dölü...

— Vuuurrrrr!...

— Vur beee!...

Ve böylece, fikir münakaşası sona erdi...

Adnan VELİ

YAZISIZI

enteresanlı Bir iş

YALÇIN KAYA

Erdoğan'ım,

Mektubunu aldık. Bir daha o kadar acı yazma. Ağlaya ağlaya canımız çıktı. Geçende Şükranı gördüm. İyicene serpilmiş. Bir bakan, gözlerini ayıramıyor. Buradaki bakan kelimesi, bakma işini yapanlar için kullanılmıştır. Bakmayan bakanlarımız için değil!

Evet, Şükran bir hayli değişmiş. Yalnız göğüslerinde eski dirilik yok. Onları, memleket kalkınmasına uysun diye, sütyenle kıldırılmış. Hemen anlaşıyor. Başka kusur bulamadım. O boy, o bos! Hele denizde de yanmış. Kâfir çikolata gibi. Fakat asıl bıyıklarına çarpıldım. Epey büyümüş maşallah. Benim bıyık haltetsin! Yakında bükür...

— Erdoğan'dan mektup alıyor musunuz? diye sordu.

Bıyıklarına dalmışım:

— Alıyorum ağbi! deyiverdim.

Derhal anladı. Gökkuşağının bütün renkleri, yüzünde resmi geçit yaptı. Biraz toparlanınca:

— Nasıl, okulu bitiriyor mu? dedi.

— Hiç niyeti yok. Pek hoşlanmış. Daha beş altı yıl aynı okulda okuyacak.

— Dâhi o çocuk, dâhi!... Biraz tembel işte.

— Bir dâhinin her kusuru hoş görülmelidir. Tembelliği, unutkanlığı, deliliği, aptallığı... Bütün ömrü yalnız bunlardan ibaret de olsa...

Kız seni seviyormuş, Erdoğan-

cığım. Bir püskürdü bir püskürdü:

— Siz basit insanlar, onu anılamazsınız. Erdoğan herkesten başkadır. Sanat meleğidir.

— Sen Erdoğan'da erkeklik merkeklik bırakmadın.

— Terbiyesiz!

Her halde başka mânaya aldı. Hemen açıkladım:

— Melek dediğinin cinsiyeti yoktur.

— Kıskançlıktan, ne diyeceğinizi şaşıyorsunuz. Çatlasanız da, patlasanız da, melek melek melek melek!...

— Öyle diyorsun ama, fasulyeyi senden benden fazla kaşıkıyor. Melek kısmı, yemez, içmez, etmez.

Adamakıllı kızdı. Kibarlığı, inceliği bırakıp ağzına geleni söyledi. Fakat ayrılacağı sırada birden yumuşayıverdi:

— Size bir şey soracağım!

— Sor! dedim.

— Siz asturayla mı traş olursunuz, jiletle mi?

— Jiletle!... Niçin sordun?

— Hiç... yâni şey...

— Bıyık düzeltmek içinse, ustura tavsiye ederim! dedim.

Küfret Erdoğan küfret! Açılırsın.

Anlatacak çok şey var. İçim dolu... Bilirsin, kimsenin aldısında. verdisinde gözüm yoktur. Elin oğlu öyle mi! Sen istediğin kadar sorma! O, dankkadan soru verir:

— Tevekkeli değil, metelik yüzü gördüğüm yok!...

— Yahu, senin eline kaç para geçiyor?

— Ne sebepten soruyorsun? Üstünü sen mi tamamlayacaksın?

Umursamaz ha! İlle öğrenecek. Beyninin merak merkezi kurtlanmış. Defolup gitsin diye söylerim. Çek git, değil mi? Nerdee!... Konuşur da konuşur.

Dört haftada seksen lira aldığım sıralarda:

— Bu paraya yazılır mı? dediler. Yüz olsa bir derece.

Yüz olur.

— Aman kardeşim, derler, seninki pösteki saymak. Yüz lira için insan zihnini yorar mı? Yüz

elli lira alsan neyse.

Yüz altmış alırsın. Yine konuşurlar:

— Bu devirde yüz altmışın lâfı mı olur? İki yüz elli almalı-sın ki, geçinesin.

Derken Akbaba ile anlaşırım. Elime geçen para iki yüz sekseni bulmuştur: İki yüz seksen iki lira kırk kuruş!... Beyler, dudak bükerekler:

— İki yüz seksene parmağımı oynatmam. Yazık sana!...

Sonra ilâve ederler:

— Sende aşağılık duygusu var! Tut yakasından tartakla:

— Var ya! Sende yok mu? Bütün insanlarda yok mu? Biz, duy gumuzda, herşeyimizle aşağılıgız. Yukarıda olan, yukarılık olan sade Allah'tır.

Aziz Nesin ağbimizin soyadında kocaman bir felsefe vardır: Nesin?!. Kâinatın muazzamlığı, Allahın büyüklüğü yanında nesin, neyiz, nesiniz?!. İndir burnunu yere!

Bak aklıma ne geldi: Bir gece arkadaşlarla bara gittik. Caz cazırdamaya başlayınca, Rahmi bir kızı dansa kaldırdı. Hangi Rahmi mi? Kürdan Rahmi!

Kadın, dansın tam ortasında, Rahmiye şöyle ekstra ekstra bir tokat yaptırmaz mı!...

— Sensin aşağılık!...

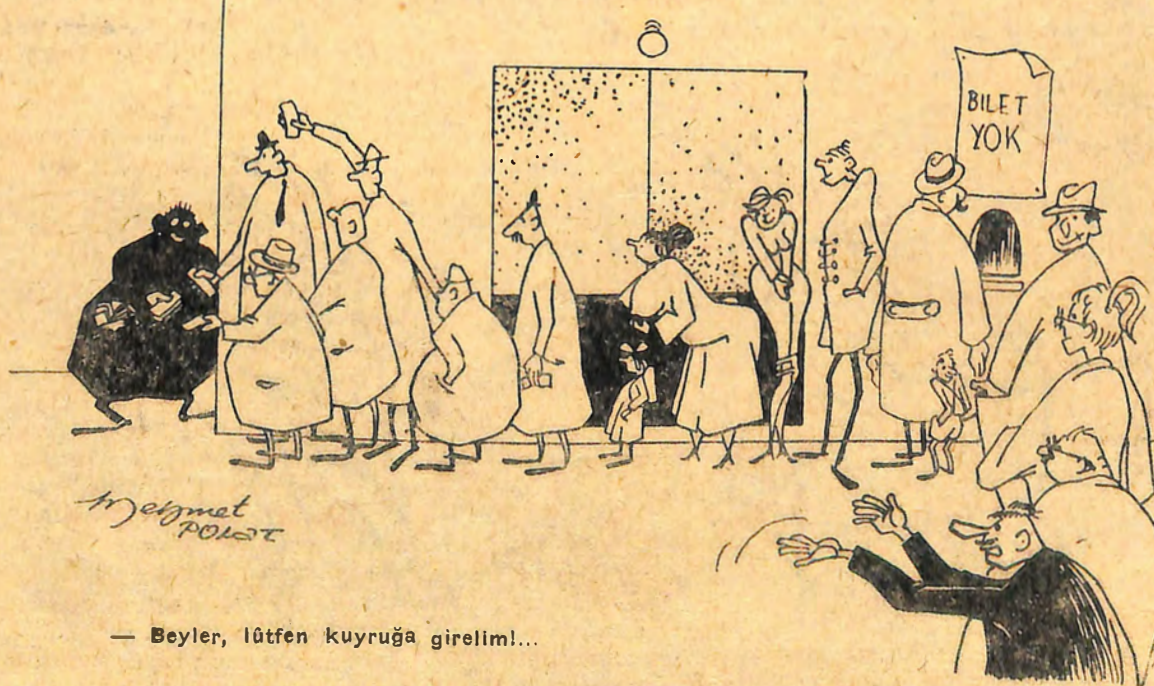
Rahmi, alı al, moru mor döndü:

— Çıkalım. Yüz paralık hay-siyetimiz vardı. O da...

Alaylı bakışlar altında hesabı ödeyip çıktık. Caddede sordum:

— Ne oldu yahu? Münasebet-siz bir lâf mı sarfettin?

SİNEMA

— Beyler, lütfen kuyruğa girelim!...

9

Havyarla hıyar

BRUXELLES Sergisinde İran pavyonunda sergilenen İran havyarı, havyarlar arasında birincilik almış. Haberi gazetede okuyunca bir birincilik kaçırdığımız için üzuldüm. Bizim Langa hıyarının ne eksikliği vardı. Bruxelles'de bizim Langa hıyarı, bir dünya birinciliği almaz mıydı?

Isık

ZAFER gazetesinde çok ilginç bir yazı okuduk. Kanarya Adalarında yaşayanlar ısıklıkla konuşuyorlar, her istediklerini birbirlerine ısıklıkla anlatabiliyorlarmış. Anlaşma için ısıık, konuşmadan daha iyiymiş.

Siz, Zafer'deki bu yazıyı mânalı bulmuyor musunuz? Acaba söz hürriyeti kısıla kısıla, biz de ısıık mı çılmaya başlayacağız, dersiniz?

Türk lokumu

HÜRRİYET gazetesinde, sınıksız mayo içinde, dolgun vücutlu, şekker gibi bir kız. Amerikalılar bu kıza bittiyorlarmış. Hani kızda bitilmiyecek gibi değil. Öylesine bitmek için, ille de Amerikalı olmak gerekmez. O kıza baba da biter.

Adı «Tana Velia» imiş. Babası İtalyan, anası da Türk olduğu için, bu güzel kıza A-

olaylar

★ Yazan : AZİZ NESİN ★

merikalılar «Türk lokumu» diyorlarmış. Türk lokumu sözünü okuyunca içim bir cız etti.

Bilirsiniz ya bir Türk kahvesi vardır, onu herkes içer, bir Türkler içemez. İster misiniz, biz tadına bile bakmadan, başkaları Türk lokumunu yiyip bitirsinler...

Demir, deniz, vay

TİRENDE, vapurda bazan doğum oluyor, gazetelerde okuyoruz. Vapurda doğan çocuklara «Deniz», tirende doğanlara da «Demir» adını veriyorlar.

Öyle geliyor ki, bu doğumlar normal doğum değildir. Doğuracağı gün, o güne yakın günlerde gebe kadın vapura, tirene binmez. Bunlar, ya eksik doğum, ya da sıkışık doğumdur. İstanbulluların en çok sıkıştıkları yer de tramvaylardır. Vapurda doğana «Deniz», tirende doğana «Demir» adını veriyorlar. Ya tram-

vayda doğan çocuklara ne ad takacaklar?

Ben de bunu düşündüm işte. Tramvayda doğanlara da «Vay» adını vermeli. Tramvaylardaki sıkışıklığa baksanıza, gebe olmayan kadını bile sıkıştırıp «vay, vay, vay!» diye bağırtarak zorla doğurtacaklar.

Çerçeveli

BİR milletvekili, «Demokrat İzmir» gazetesine bir yalanlama göndermiş. Gazeteye yalanlama gönderdiğine göre, o milletvekilinin hangi partiden olduğunu söylemek istemez, siz anlarsınız. Haberi yazan gazete de, okurların anlayışına güvenerek milletvekilinin hangi partiden olduğunu yazmıyor.

Gazete, bu yalanlamayı yayınlamış. Oysa, yalanlanan haber gazetede çerçeve'li çıkmış. Yalanlamanın da çerçeve'li çıkması gerekirmiş.

Bunun üzerine:

— Vay, sen yalanlamayı çerçevelemezsin hal.. diyerek «Demokrat İzmir» gazetesini mahkemeye vermişler.

Siz, böyle, çerçeve yüzünden basın davası gördünüz mü?

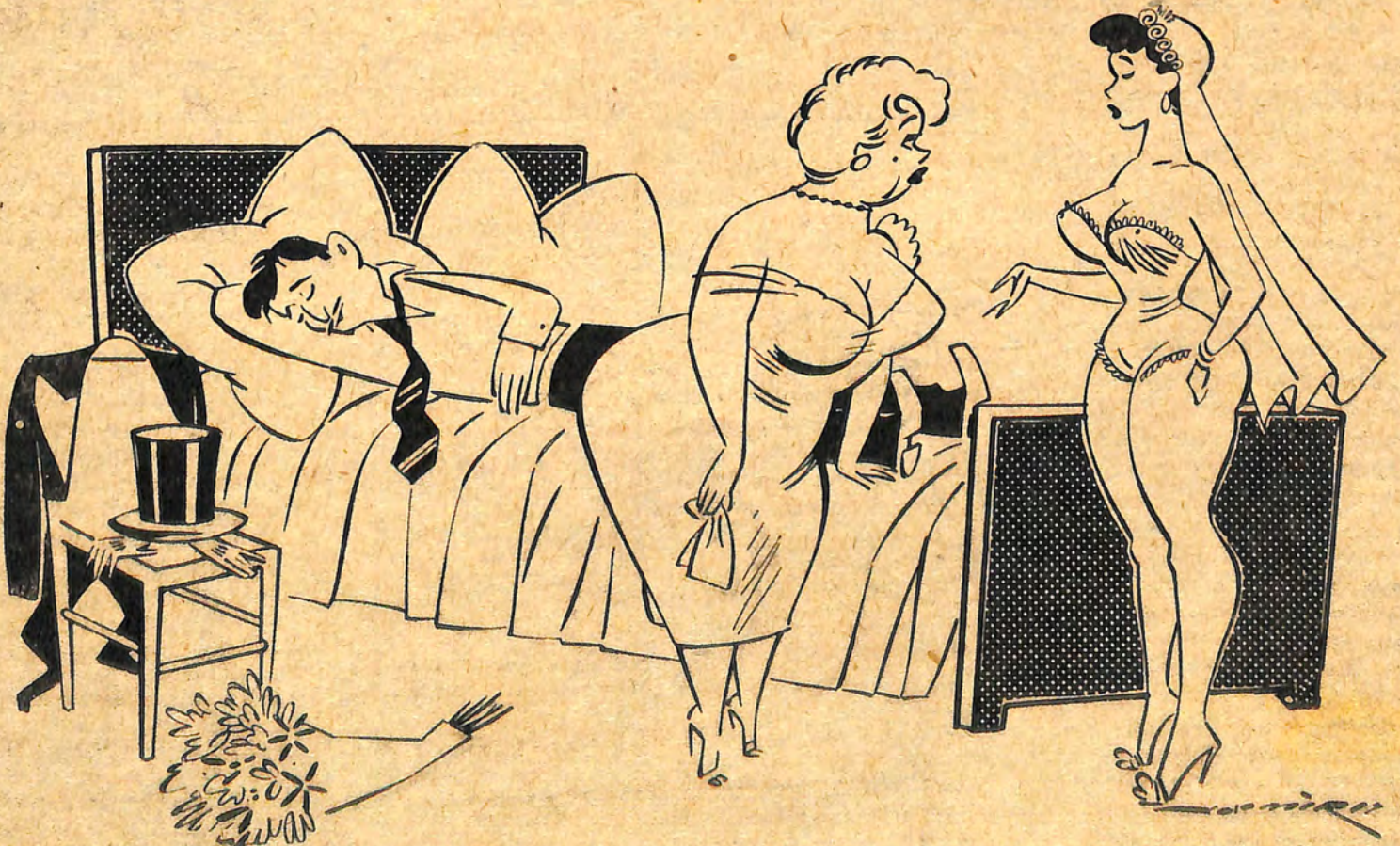
Hani bir hikâye vardır. Kadının birinin bir köpeği varmış Hikâye bu ya, köpeğin adı (Böyle şey) miş. Günlerden bir gün «Böyle şey» kaybolmuş. Zengin kadın kıymetli köpeğini araması için uşağını göndermiş Uşak (Böyle şey) i araya dursun, zengin kadın da odasında mücevherlerini gözden geçirirmiş. En kıymetli mücevherini muayene ederken, birden kapı açılmış, uşak içeri girmiş. Kadın da, uşağın, mücevherlerini görmesini istemiyor. Çalar malar diye korkuyor olacak. He-men, duvardan çerçeve'li bir resim almış, mücevherlerini kapamış. Aklınca uşaktan sakıyacak. Yalnız, kadın, çerçeve'li resmi alırken, resim çerçevenin içinden düşmüş. Kadının haberi yok. Çerçeveyi mücevherin üstüne tutmuş, uşağına:

— Böyle şey gördün mü? diye sormuş.

Uşak da şaşırılmış:

— Çok gördüm ama hanımefendi, çerçevesini ilk defa görüyorum! demiş.

Biz de, şimdiyecek çok basın davası gördük ama, çerçeve yüzünden olanını ilk görüyoruz.

— Aaa... Uyuyor mu?...
— Evet, bana «Sen rüyamın kadınısın» deyip uyudu.

— Oooh, dinle, dinle... Elvis Presley'n plâklarını çalan bir istasyon buldum!...

Haftanın

Gitsem mi?

İstanbul'un kıdemli şairlerinden biri de, ailece Erdek'teydi. Bir akşam eş dost toplanmış, konuşuyorlardı (Ne hikmetse, güzel sözler hep akşamları söyleniyor). Hazır bulunanlardan erkek güzel bir zat:

— Şair, dedi, senin kadar güzel şiirler yazmak isterdim doğrusu. Ne olur, bir akşamlik, şu ilham perini bana yollasana...

Şaire ilham periliği yapan eş, hemen kendisine döndü:

— Ne dersiniz, diye sordu, acaba gitsem mi?

Yanlışlık.

Piraye Aydın, Kavaklıdere, Budak sokağındaki apartmanın dan çıkmağa hazırlanırken kapı çalındı. Gelen havagazı tamircisiydi. Ev sahibesi:

— Nerelersiniz? diye çıkıştı. Tam üç gündür sizi bekliyorum...

Tamirci elindeki listeye baktı ve sapsarı oldu:

— Affedersiniz hamfendi, diye kekeleydi, yanlış gelmişim. Bitişik apartmana gitmem lâzımdı. Onlar on gündür bekliyorlarmış!

Terakki!

Avukat Ekrem Onur, seyahatleydi. Arabayla Ankara'ya gidiyordu. Bir yerde yol yeniden yapıyordu. Taş kırınların yanından geçerken içlerinden biri:

— A, dedi, siz avukat Ekrem Onur değil misiniz?

— Evet

— Şimdi ne iş yapıyorsunuz?

— Gene avukatım... Ya siz kimsiniz?

— Ben mi? Ke! Mehmet... Hani ilk avukat olduğunuz sıralar yaralamadan mahkûm olacaktım da beni kurtardınız...

— Hatırladım. Şimdi ne yapıyorsunuz?

— Hiç. Yaralamadan üçüncü defa mahkûm oldum. Yattım, çıktım. Şimdi taş kırıyorum... Ben de ilerleyemedim!...

Tercih hakkı

Müşerref hoş kadındır. Gayet güzel bir Şevrole arabası vardı. Şoförü de vardır arabanın ama, arasıra Müşerref de kullanır.

Bir sabah erkenden İstanbul'dan hareket etmişlerdi. Direksiyonu genç kadın kullanıyordu. Londra asfaltına çıkınca gaza bastı. Etraf tenhaydı. Lâkin ne ce olsa bu kadar hızlı gitmemek lâzım diye düşünen Müfide:

— Müşerrefçiğim, dedi, Allah saklasın, ya şu virajı alırken karşına ansızın çıkan bir kamyonla, yahut bir çöp arabasıyla karşılaşsak ne yaparsın?

Müşerref dudak büktü:

— Tabii çarpmak için çöp arabasını tercih ederim!

Tövbeler tövbesi!

Her ikisi de cimrilikleriyle tanınmışlardı. Bununla beraber, biri, öbürünü içmeğe davet etti. İnanılmaz şey. Davet edilen, bu daveti reddetti.

— Sahi mi söylüyorsun? diye sordu arkadaşı. Az çok sevirerek sormuştu.

— Evet, diye izah etti beriki: Evet, içmiyorum artık...

— Peki ama, sebep ne?

— Vallahi, bir ay önce öylesine sarhoş olmuştum ki, sarhoşlukla alacaklılarımdan birine borcumu ödemişim. Bir daha mı? Tövbeler tövbesi...

İkraları

Olur mu hiç?

Ahmet Beşbiyikoğlu, D.P. nin zaferinden sonra zengin olmuş hacıağalardandı. Günün birinde genç bir adam, bir iş adamı ziyaretine geldi. Beşbiyikoğlu buyur ettikten sonra:

— Bahse girerim ki, dedi, kızla evlenmek istiyorsun delikanlı... Verdim gitti!

Delikanlı hık mık etti, nihayet baklayı ağzından çıkardı:

— Kızınızı istemeğe değil ama, girişeceğim bir işe iki yüz bin lira sermaye koymanızı teklif etmeğe gelmişim.

Hacıağa birden yerinden fırladı:

— Nasıl olurt? diye kükredti; hem de iki yüz bin lira! Daha seni tanımıyorum bile...

Tecrübe

Perihan evlenmişti. Düğüne gelen Ayten:

— A... diye şaşı; Mustafa'yla mı evlendin?

— Evet... Niye sordun?

— Ben Oktay'la evleniyorsun sandımdı. O çok daha tecrübelidir de...

— O tarihte tam otuz yaşındaydım. E otuz yaş adamakıllı gençlik sayılır. Günlerden bir gün, şöyle bir davetiye aldım: «Aziz üstat, parlak sanat hayatınızın onuncu yıldönümünü kutlamak, biz hayranlarınız için büyük bir zevk olacak... Filân akşam, filânca saatte, Çitlembik apartımanı üçüncü kattaki salonumuzda tertiplediğimiz toplantıya varlığınıza şeref vermenizi...» gibilerden. Geçmiş gün, hatırımda kaldığına göre işte böyle bir şeydi.

Düşünün, sanat hayatımın onuncu yıldönümü. «Aşkımın göz yaşları», «Kalbimin kuşu» filân kabilinden eserler yaratmışım. Ortalıkta saçlarım darmadağın, gözlerim süzgül dolaşıyorum. Hayranlarım da hep delifişek gençler.

Uzatmıyalım, toplantı akşamı giyindik kuşandık, aynanın karşısında kendimize çeki düzen verdik. Tarakla, o acayip saçları romantik bir biçimde dağıttık. A-lın kısmına da bir perçem döküldü. Kendi kendimize nutuk provaları yaptık. Velhasıl her şey alesta.

Ondan sonra efendim, baston elinde, kalem belinde, kafası kavak yelinde düştük yollara. Atlarsın bir külüstür taksiye, langır langur vardık Çitlembik apartımanının kapısına. Karnım da zil çalıyor ha!...

Sağa sola bakmadan daldık içeri. Çık babam çık. Ey yüce sanatkar yüksel ki yerin bu yer değildir!... Merdivenler minare gibi. Ama ben anlatırken sen öyle havadaki sinekleri sayma!...

— Yok yahu, anlat dinliyorum...

— Ha ne diyordum, evet tırmandık birinci katı. Hani tosun

ANAHTAR deliğinden

Yazan : BİTİRİM

çatlatan cinsinden. İkinci kat sahanlığında nefes nefese duraldım. Buranın ampülü de kontak yapmış, etraf karanlık. Yalnız yukarki üçüncü kattan, şerefime tertiplenen toplantının patirtisi geliyor: Kah kah kah... Kih kih kih... Ve tepinme sesleri. Ben karanlıkta durmuş dinliyorum.

Sahanlıkta yalnız bir kapının anahtar deliğinden ılık bir ışık sızıyor. İçerde de sevgi sıcaklığı içinde, cıvıl cıvıl bir kadın sesi: «Oh!... Ama dizimi acıtıyorsun... Yapma canıuum!»

Aman yarabbi! Olduğum yerde tutulup kaldım. Işık sızan minik ve esrarlı deliğe gözlerim daldı... İçerdeki hâlâ cıvıldıyor: «Haydi yat dizime, yat.. Oh!... Oh!...»

Kafamın içinde dopdolmuş duran, insan hakları babından, ev mahrumiyeti filân gibi caf caflı lâflar, şaşkın bir gece kuşu gibi bir an fır döndü ve uçup gitti. A! Vallahi dayanarımcam... Hemen kulakları dikip kuyruğu kıstık, parmaklarımın ucuna basa basa ilerledim. Şapkayla bastonu aldım sol elime. Ve ter içindeki alnımı yapıştırdım kapıya... Uydurduk gözümüzü... Kalbini kült kült atıyor.

Aman efendim, holde toz pembe bir divan. Üzerine sarışın bir â-

fet yan gelip yatmış. Dizleri üzerinde de şöyle arslan gibi, tom-balakça bir sarman kedi yavrusu. Mır mır da mır mır!... Okşayıp duruyor haspayı... Başka kimsecikler yok' Hay Allah müstakını versin!...

Hemen şapkayı kafama geçirdim. Bastonu da sağ elime. Bir solukta attım kendimi üçüncü kata.

— Oooo!... Üstat geldi!.. Üstat geldi!... Şak şak şak!...

Ziyafet sofrasına doğru yollandık. Geçtik baş köşeye oturduk. Ve suçları gizli ka'mış insanların gönül rahatlığı içinde başladık yiyip içmeğe. Az sonra da unut-tum gitti!

— Yaşasın üstat, yaşasun!...

Ama herkes bana doğru bir tuhaf bakıyor yahu. Arada bir de kulağıma, «Anahtar deliği!...» filân gibi fısıldaşmalar geliyor. Fesuphana!... Bayâ bir tuhaf oluyorum. Nasıl olur canım, ben aşağıda kapıyı gözetlerken hiç kimse görmedi ki!... Kendi kendime: Hangi kuvvet benim az evvelki o antika halimi bu zıpzırlara anlatabilir dedim?... Hiç bir kuvvet. evet hiçbir kuvvet buna kadir değildir. Benim yediğim nane tamamıyla gizli kaldı. Keyfime bakayım keyfime...

İçim tekrar rahatladı. Ve belki de hayatımın en müâzzâm tavırlarını takınarak ayağa kalktım. «İnsan, sanat ve ahlâk» mevzulu, dehşetli bir nutuk palavrasına giriştim...

Millet şak şak şak alkışlıyor ama, bir taraftan da basıyorlar kakkahayı.

Tam şeref kadehimizi kaldırıp bir ayağımı yere vura vura coştuğum sırada birdenbire elim havada ve gözlerim karşı taraftaki boy aynasında kalakaldım...

Gözetlediğim kapı daha yeni boyalıymış. Bıyıklarım, burnumun tepesi, a-nım filân hep turuncu astar boyası içinde. İki kaşımın ortasına da mükemmel bir anahtar deliği resmi çıkmış.

Hiç kimsenin bizi göremeyeceği yerlerde becerdiğimiz marifetler, kalbimizdeki kapalı kapının anahtarlarıdır azizim. Ama her kapının bir de anahtar deliği bulunur... Bunu da unutma!

#

Seçme

Tiyatro mevsimi başlamıştı. İlk telif piyesi seyrediyorlardı. Temsil bitince münekkittler başbaşa verdiler. Hasan Âli Ediz:

— Mevzuunu fena seçmemiş... diye fikir yürüttü.

Sabri Esat Siyavuşgil neşeli neşeli güldü:

— Hakikaten öyle... Bizde pek tanınmamış bir yazarın eserinden seçmiş!

Piyes yazarı, tabii aralarında değildi.

Karı - koca

Mahkeme reisi, bir ahlâksızlık dâvasında, suçüstü yakalanan kadına sordu:

- Ayşe mi senin adın?
- Evet, Ayşe Tınmaz...
- Suçluyu tanıyor musun?
- Tanıyorum.
- Nerden tanıyorsun?
- Âdeta karı - koca gibi yaşadık reis bey, nasıl tanımam?
- Ne kadar yaşadınız karı - koca gibi?
- İki gün!... Bu zaman da yeter de artar bilem...

BİR OKUR SORUYOR:

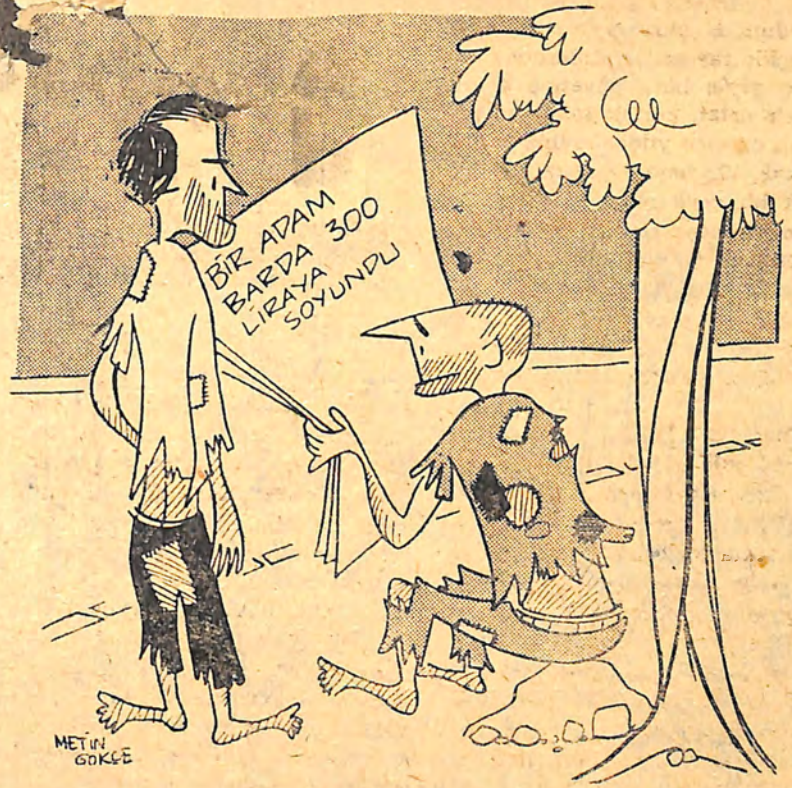
«Çoban tekedden süt çıkarır» mı, yoksa «Çoban tekrardan süt çıkarır» ını? Hangisi doğru?

CEVAP :

Eskiden nasılmış, bilmem. Ama şimdiki çobanları çok iyi biliyorum. Şimdiki çobanlar hem «tekedden süt çıkarıyorlar» hem de «tekrar, tekrar, tekrar» çıkarıyorlar. Bu zamanın çobanları, tekeleri cins ineklere çevirdiler.

YAZISIZ!

— Biz de üç yüz lira bulsak da giyinsek...

ERDEK neresidir, bilir misiniz? Lise bitirme imtihanında, coğrafyadan bu soruyu bilemedi diye koskoca, delikanlıyı bütünlemeye bırakmışlar, diye duydum. Haksızlık! Çünkü, burnumuzun dibinde, Kapıdağı Yarımadasındaki bu kasaba mı, köy mü, şirin yer, kendini bildirmek için hiçbir şey yapmıyor: Ne kocasından, boşanan, ne dokuz yerinden bıçaklanan kadınlar var, ne de bir avuç leblebi çaldığı için yakalanıp otuz ay hapse mahkûm olan baldırı çıplaklar... Bir ara, şortla gezmek yasak edilecek denildi. di de hep sevindikti: Erdek turistik şöhrete kavuşuyor diye... Ama onun da sonu çıkmadı.

Niyetim, size bu denizi harikulâde güzel yer hakkında ders vermek değil. Başıma gelen bir olayı anlatmak. Mukaddmeden maksat, ne de olsa, son yıllarda rahatça denize girmek, güneş, kum ve göz banyosu yapmak isteyenlerin Florya'ya değil de Erdek'e geldiklerini söylemek.

Allahtan öyle yapıyorlar... Yoksa ben Neclâ'yı nasıl tanırdım?

Evet, Neclâ'yı... Havır, o sizin dediğiniz hariciyecinin kızı değil. Neclâ Ateş de değil.

Bu benim dediğim, güzel Neclâ. Her kadın kadar, ötekiler de güzeldir. Lâkin benim Neclâ'nın güzelliği başka. Basın kanununun ilgili maddeleri olmasa, onun, insana baskı yapan, güneş çarpmışa döndüren güzelliğini e-nine boyuna ve üçüncü buuduna anlatırdım anlatmasına ya... Neyse, siz gözünüzün önüne getirin: enfes bir vücut, ateşli bir esmer. İdeal ölçüler. Bütün bunları eşsiz derecede güzel tasavvur edin. İşte Neclâ böyle bir dilberdi.

Ona ilk defa plâjda rastladım. İnsan İstanbul'dan uzak olunca bir garipsiyor kendini. Bakıyorsunuz, her taraf tabancılarla dolu. Bir bakıma, cesaret verici bir hal. Erdek plâjı, öyle soyunma kabineleri olan bir yer değil. Allahın cenneti, kumsal... Herkes evinde, otelinde mayosunu girip öyle geliyor plâja. Pazar günleri de çok kalabalık oluyor. Kim kime, dumduma... Ne de olsa dışarıklı insanlar. Aralarında âşina bir yüz, hele İstanbul'un sayılı güzellerinden biri, hemen dik-

katinizi çekiveriyor. Neclâ'yı da, bir kilometre uzaktan, görüverdim. Florya'da, Ada'da olsa, etrafını çeviren gençlerin teşkil ettiği dairenin merkezi olurdu. Burada ne de olsa mahcup insanlar var. Kalabalık arasında sere serpe kumlara uzanmış bir güzel görünce, hemen arkalarını dönüyor, etrafında yine bir daire yapıyorlar ama, onu rahatsız etmemek için sırtlarını dönerek...

Böyle bir çenberin ortasında onu gördüm. Krk yıllık ahbapmışız gibi yanına uzandım.

— Yeni geldiniz galiba? dedim.

— Evet, dün geldim, dedi.

İsmimi söyledim. İsmi söyle-di. Konuşmağa başladık. Lâf arasında, du' olduğunu, kocasıyla anlaşılamadığı için bir yıl evlilikten sonra ayrıldığını, İstanbul'da Uranyum Komandit şirketinde ikinci müdür olduğunu ve nihayet senelik iznini geçirmeğe geldiğini öğrendim.

— Sizin o şirkette çalıştığınızı anlamalıydım... dedim.

— Neden? diye sordu.

— Atom gibi kadınsız da ondan... dedim. Güldü.

Öğle olunca «Bizim Şakir» in büfesinde ona taze balık ikram ettim. Çünkü, bir ağaca çakılı tahta levhaya bakılırsa «En taze balık yalnız Bizim Şakir'de» bulunuyordu. Sonra, Şakir bize buzlu bira da buldu. Maalesef, Erdek'te bira bulmak güçtü. Ekâbirden halka bira kalmıyor di-

ye gazete'ler bile yazdıydı. Ama Şakir başka...

Yemekten sonra da denize girdik. Neclâ'dan yüzme dersleri aldım. Malûm ya, dünya tersine... Şimdi kadınlar erkeklere ders veriyor... Bana bilmediğim figürler öğretti. Sonra, akşam motoru ile kasabaya döndük. Çünkü plâj, Erdekten onbeş dakika ilerdedir.

— Yarın görüşüyor muyuz? diye sordum.

— Evet... Sekizde plâjda...

Böylece dört gün plâja birlikte gittik geldik. Bir gün de onu Apostol denilen gezinti yerine götürdüm. Piknik yaptık. Hafta arası olduğu için bu hoş, ağaçlık ve kasabadan bir saatlik yerde hiç kimse yoktu. Neclâ'nın dudaklarını ilk defa orada farkettim. Tadına baktım; insanın ağzında eriyordu âdeta.

Ertesi akşam için sözleştik. Hastalanacak, beni oteline çağıracaktı. Ne o? Yoksa doktor olduğumu söylememiş miydim? Gece, geç vakit onu muayeneye gidecektim oteline. Bunu kararlaştırmaya kadar az ter dökmedim hani.

Ertesi gün, plâj dönüşü Neclâ'yı gördüm. Yüzünden düşen bin parça oluyordu:

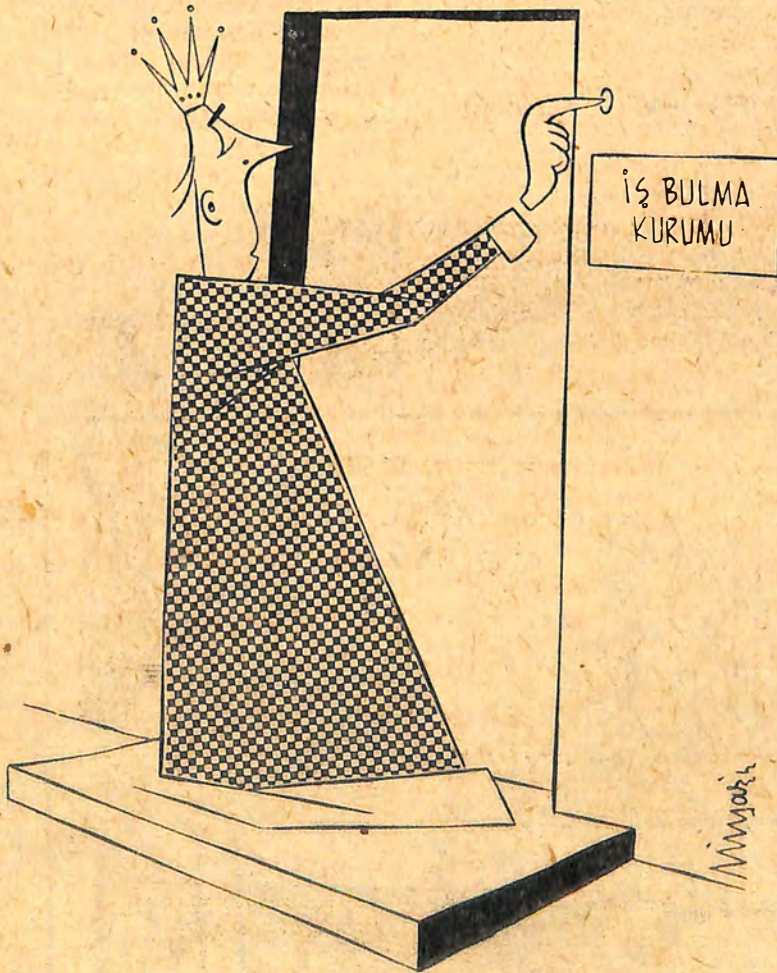
— Ah, dedi, kusura bakma doktorcuğum. Şirketten bir telegraf aldım. Hemen dönmem lâzım geliyor. Bu akşamki vapura yetişeceğim...

O kadar şaşırılmışım ki.. Elimde olmadan kekeleydim:

— Ama nasıl olur? Yıllık iznin daha tamamlanmadı ki...

— Evet, birkaç gün önce döndüğüme ben de sıkılıyorum. Lâkin herhalde mühim bir şey var. Yoksa çağırmazlardı.

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

YAZISIZI

SEMİRAMİS

YAZISIZI

Şapa oturmak diye buna derlerdi. Çaresiz, hiddetten kendimi yiye yiye, atomu icad edenlere, uranyum meselesini ortaya çıkaranlara söve saya Neclâ'yı yolcu ettim.

O gitti.

Bir ay sonra ben de İstanbula döndüm.

İlk günler, pek vaktim olmadı. Sonra derhal şirkette onu aradım. «Çıktı» dediler. Şirketin yerini bilmiyordum. Beyoğlunda sersem sersem dolaşırken bir de ne göreyim? Neclâ'cığım karşıdan gelmiyor mu?

— Aman ne iyi tesadüf hanım efendi... demişim.

Lâkin o, gayet ciddi:

— Bonjur beyefendi! Nasılsınız efendim? demez mi? Kan beynime çıktı.

— Allah Allah... dedim. Kor-karım beni nereden tanıdığınızı da hatırlamıyacaksınız...

— Bilâkis, gayet iyi hatırlıyorum... Erdekte görüşmüştük...

Ağzım bir karış açık kaldı. Dayanamadım:

— Onun için mi beyefendi olduk? dedim.

— Gayet tabii, dedi. Ben orada tatilimi geçiriyordum. Bilirsiniz. İnsan kendini bu gibi hal-berde son derece serbest hisseder. Ne yaptığını bilmez bile... Ama bunlar, orada kalır. Buradaysa mevkiiniz, münasebetleriniz sizi dilediğiniz gibi yaşamaktan alıkoyar...

— Daha doğrusu münasebetsizlikleriniz, diye hiddetle devam ettim. Haklısınız, çok, hem çok haklısınız... Sersemlik bende oldu ki, sizi sahiden sevdim...

Bir an, yüzü aydınlanır gibi oldu:

— Ciddi mi söylüyorsunuz? Sizi bu yaşta daha olgun zannederdim...

Boynumu büktüm:

— Ne yapayım istersiniz ya? O akşamı bir türlü unutamıyorum. Tam da otele sizi muayene edecektim... Ne aksilik...

İçini çekti:

— Ne yapalım, dedi, tatil bitti.

Bu son söz üzerine beynimde bir şimşek çaktı:

— Ne münasebet! diye âdeta haykırdım. Kim demiş bitti diye... Sizin üç gün izniniz var daha... Daha üç gün dilediğiniz gibi yaşamak hakkına sahipsiniz. Şirketten üç gün uzak kalabilirsiniz.

Delicesine sevincim, onu da gül dürmüştü. Bir an düşündü. Gelen geçen bize bakıyor, kaldırımda bu kadar uzun konuşmamıza sinirlenenler bizi itip kakıyordu. Neclâ:

— Yarın bunu hatırlatırım şirkete, dedi. Hatırlatacağım ve...

— Gece hastalanacaksınız, değil mi? Söz değil mi?

— Söz...

Senelik izni böyle tamamladık. Şu hesap, kitap iyi şeydir veselâm...

— Hikâyecî —

Uç Baba Torik

AMERİKAN MİZAHINDAN

M EŞHUR prodüktör Harold James, çok müşkülpeşent bir adamdır... En meşhur artistler bile ona numaralarını beğendirebilmek için, saatlerce terlerler.

Bilhassa kış yaklaşıırken, yeni tiyatro ve eğlence yerlerinin faaliyete geç-

meleri yakınlaşınca Harold James'in sinirliliği çekilmez bir haldir.

O sene de büyük bir revü kurmuş, aylarca artist seçmiş, o sene temsil edilecek eserleri büyük bir titizlikle ayırmıştı. Fakat bir değişiklik olsun diye, müzikli piyesin arasında seyircilere bazı ölüm numaraları seyrettirmeyi aklına koydu ve işte o zaman işler karıştı... Zira memleketin ne kadar cambazı, trapezisti, ateş yiyen adamları, iki başlı kadın, yılan adam ve balık kızları varsa bütün marifetlerini ortaya döktüler, fakat Harold James'e kendilerini beğendiremediler... O, şimdi bir de Parise gitmeyi aklına koymuştu; zira orada Amerikadakilere çok daha orijinal numaralar bulacağına inanıyordu... Nitekim en sonunda Paris yolunu tuttu... Orada yüzlerce artist seyretti, fakat nafiye, bütün bunlar görülmüş şeylerdi. Hayır! O bambaşka bir yenilik arıyordu...

Yorucu bir gündne sonra asabı bozuk, ağzında sönmüş pürosunu gevelerken kapı vuruldu ve odasına genç bir adam ve çok güzel bir kız girdi...

— Harold James siz misiniz?

— Evet, dedi bizimki, artistmisiniz?..

— Tabii! Ötedenberi Sirkte çalışırım. Bana Uçan Adam, derler. Hiç duymadınız mı?

— Hayır! Ama öyle bayat numaralara karnım tok! Yalancı kanatlar takarak uçmak filân bunlar demode oldu artık...

— Yanılıyorsunuz Mr. James! Ben ne kanat takarım, ne de başka bir şey! Ne zaman istersem kuş gibi uçarım...

Harold James, başını salladı:

— Peki, peki, haydi salona gidelim de marifetinizi görelim. Beraberce salona geldiler, genç adam sahneye çıktı, arkasında da o güzel kız vardı... Kız pelerinini gözdü arkasına attı, üstünde, vücudunu olduğu gibi meydana çıkaran parlak bir mayo vardı. Sonra Uçan adamın pelerinini de aldı ve bir kenara koydu. Bundan sonra genç adam kollarını bir kuş gibi iki yanına açtı, ayaklarının ucunda yükseldi ve yavaşça havada bir kuş gibi uçtu. Bu, görülmemiş bir şeydi. Harold James'in bile sesi çıkmıyordu. Uçan Adam, en sonunda yere, genç kızın yanına kondu:

— Nasıl Mr. James, hoşunuza gitti mi?

Meşhur Prodüktör sirke gibi bir sesle:

— İyi, iyi, dedi. Ama bu kız neci, onu anılamadım?

SEMİRAMİS AYDINLIK

Külfetin büyüğü

Genç kadın, Hilton'un meşhur cuma akşamı çaylarından birinde, arkadaşına sordu:

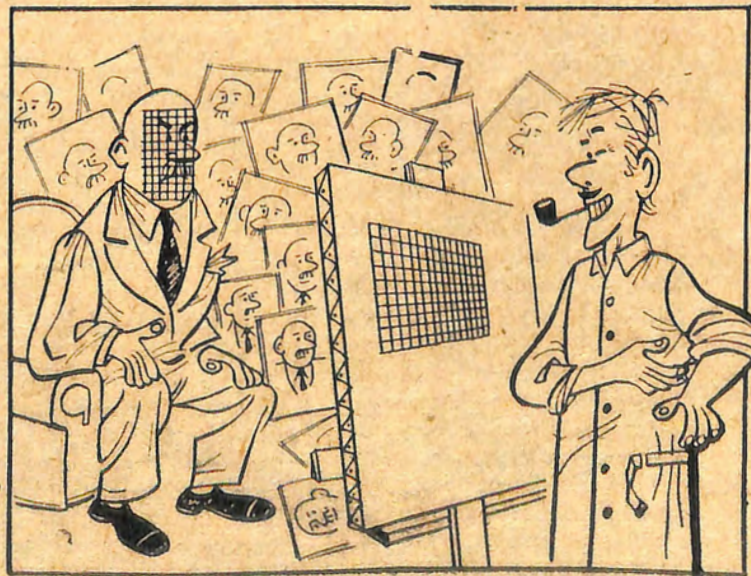
— Bu yaz hiç meydanlarda yoktunuz... Yazlığa nereye gittiniz?

Öbür genç kadın nazlı nazlı güldü:

— Yazlığa gitmedik... Ben sevmiyorum öyle şeyleri... Yemekti, şuydu buydu... Otele gidiyoruz: her şey kendiliğinden oluveriyor...

— Haklısın şekerim, diye tasdik etti ilki. Bu yaştan sonra bir de yemek pişirecek, ortalık süpürecek değilsin ya...

— Yo, onları hep kocam yapar. Ama ne de olsa şunu yap, bunu yap demekten kurtuluyor insan otele gldince...

— Eh artık bu sefer de benzemiyor dersiniz, günah benden gitti...

MILLETLER GÜLÜYOR

Reklâm dünyası!

Paris'in arka mahallelerinden birinde soğuk ve yağmurlu bir gün atı ile dolaşan bir seyyar satıcı birden bağırmağa başladı:

— Heil Hitler. Heil Hitler!...

Herkës ne oluyor diye dışarlara uğradı ve atı ile mâsum mâsum patates taşıyan satıcıyı yakalayıp, durup dururken niçin böyle bağırıldığını sordular. Adamcağız güldü:

— Patates, patates diye bağırısam böyle bir havada hanginiz yerinizden kımıldar da bakardınız yâni!

(Fransız)

— Mademki sende bu kadar miyopluk var, niye gözlük kullanmıyorsun? (İtalyan)

Kim sannış

Kir - Pas Süpürgeleri Firması propagandisti elinde nümune ve broşürlerle kapıyı çaldı ve kapıyı açan saçlı başı cadı gibi, kirli önlüklü ve lânet suratlı kadına:

— Affedersiniz dedi, evin hanımını görebilir miyim?

Kadın ters ters cevap verdi:

— Gözünde bir bozukluk yoksa görürsün tabii...

— Evin hanımı siz misiniz?

— Ne sandın ya! Komşu evin beyi mi, hizmetçi mi, yoksa sokak kedisi mi?

Satıcı büyük bir nezaketle:

— Rica ederim efendim, dedi, ben sizi evin genç kızı sanmıştım da...

O zaman kadın:

— Haa... dedi, bakın o zaman iş değişiyor. Ne istiyorsunuz söyleyin?... (Fransız)

YAZISIZI

(Fransız)

İş başı

Ufak bir çocuk 100 doları olsun istiyordu. Ama o kadar çok istiyordu ki anlatılamaz. Günlerce, gecelerce Allaha kendisine 100 dolar yollaması için dua etti fakat hiç bir netice elde edemedi. En sonunda bir mektup yazmağa karar verdi ve yazdı. Postacı üzerinden «Allah'a» diye yazılı bu zarfı doğruca Beyaz Saraya götürdü. Mektup Başkan El. senhower'in eline geçti. O da

bu küçük çocuğun adresine 5 dolar yolladı. Çocuk 5 doları alınca müthiş sevinmişti. He men oturdu ve Allaha bir teşekkür mektubu yazdı. Bu mektuba ilâve ettiği hasiye'de şöyle diyordu: «Mektubunuzu Washington yolu ile gönderdiğinizi farkettilim. Tabii öyle olunca oradaki kırtasiyeciler me murlar paranın yüzde 95'ini vergi diye kesmişler.»

(Amerikan)

— Nasıl, siz doktor değil misiniz?

— Hayır bayan, burası bekleme salonu! (Alman)

— Ooo, bak karıcığım, bizim yukarıki kiracıların kızı da burada!... (Avusturya)

Sen hangi taraftansın?

İki Amerikalı martı, Hudson nehri üzerinde uçuyorlardı. Biri diğerine sordu:

— Nehrin üzerindeki bu sıra sıra kayıklar da ne oluyor böyle?

Öbürü cevap verdi:

— Aa! Bilmiyor musun? Bugün California ile Harward arasında kürek yarışı var. Ben California üzerine ba ise girdim. Sen hangi taraftansın?

(Amerikan)

#

Saçları!

Şehrin en yaşlı adamı idi. Doksanıncı yaş gününde şerefine bir merasim yapıldı ve televizyonda spiker sordu:

— Mr. Johnson eğer bu uzun hayatınızı yeniden yaşasaydınız yapınak istediğiniz bir değişiklik var mıydı?

Adamcağız, saçsız başını kaşıyarak gülümsedi:

— Tabii, dedi. Saçımı yandan ayırırdım!...

(İtalyan)

— Bu da denizcilerin numarası, düşmanı bununla şaşırtacaklarmış!...

(Amerikan)

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

— 34 —

«Veli nimeti bi minnet, şehri-yarı iskender himmet efendimiz hazretlerinin bu abdi memlûkü mülûkâneleri hakkında lûtfen ve inayeten tecelli eden eseri âtife-ti şehinshahilerine karşı kalbi hakiranemde ilâ yevmülkiyam payidar olacak hissiyatı minnettaranenin bir nişanei nâcizi olmak üzere bu defa merkezi kazada ih-sasına başlattığım bir bab mektebi sübyanın rûzu meymenet ef-rûzu velâdeti hümayunlarına şerefmüsâdif 16 şaban tarihine değin ikmali müyesser olacağından teberrûken namı namii hazreti tacidarı âzamiye izafeten (Hamidiye) namiyle tevsimine müsaa-deyi seniyyei cenabı cihanbanilerinin istihsaline masrufu himem-i devle lerinin bi deriğ buyurulması babında ve her halde emrû ferman hazreti mennehülemrindir»

Bu müsveddeyi dinledikten sonra, Satılmış, gayri ihtiyari:

— Ülen, soyha! dedi. Beylikçi mi, yonsa müştüşar mısın? Cevahîr döküysin... incü diziysin... Galeminden gan damıliyi...

Dedi ve İzzeti Efendinin koltuklarını kabarttı.

Vakıa bu ifade o derece kâtibane değildi. Kusuru pek çoktu. Fakat Babîâlideki hülefadan bir çoğu bunun kadar yazamazlardı. Bu itibarla, hele İzzeti Efendinin hüdaî nabit yetiştirdiği de kasaba katılınca, takdire değerdî doğrusu.

Satılmış bu defa gerçekten maksadı sezememişti. Bir müddet düşündükten sonra, mütereddit, sordu:

— Bundan ne çıkacak?

Kurnaz kâtip:

— Nasıl ne çıkacak? dedi. İradei seniyyeyi doğrudan doğruya size tebliğ etmezler. Dahiliye Nezareti vasıtasıyla bildirilir. Tahriratı, öyle hesaplı hareket ederiz ki, yeni kaymakama tevdi etsinler. Tabii senden de kendisine bahsederler. Esasen onu da düşündüm. Hiç merak etme sen...

— Nasıl?...

— Çiftlik mansulü beş on teneke yağ hazırlar, yarısını Dahiliye Nazırna, yarısını da müstesharlar mektupçuya, birer arıza ile takdim ederiz. Mabeyinden de irade q aralık gelir, efendimi yeni kaymakama hararetle sena ederler... Tavsiye ederler... Belki bir suretle de yeniden taltif de eylerler. Ne bilirsin?...

— Aferin sana, İzzet!...

— Ömrüne bereket efendiciğim.

Aşağı yukarı, Abdülkadir Beyin hangi tarihte İstanbula gelmiş olacağı hesaplandı. Mabeyine gidecek yağ postaya; nazırla, nezaret erkânına gönderilen yağ tenekeleri emanetçiye teslim edildi, yola çıkarıldı.

Gerçekten, vergi kâtibi iş adamı imiş. Düşüncelerinde isabet varmış.

Abdülhamit, arızayı alıp da okutunca, müfûr sahibini derhal hatırlamıştı. Müttehassıs oldu. Isdar ettiği iradede: ... kazası mütehayyizannından izzetlû SaEtilmiş Efendinin, kisei hamiyetinden inşa ettireceği mektebin Hamidiye tesmiyesine müsaade ettiği gibi, şayanı taltif esdikayı bendegânı saltanatı seniyyeden olduğuna binaen, sinei sadakatının dördüncü Osmanî nişanı ve Yunan muharebe madalyasıyla taltifini emretti. Aynı zamanda, bu has ve vefakâr bendesine mim koymuştu. Kendisini artık hafızasından silmiyecekti.

Hazinei hassaya bağlı müesseselerde Satılmışın bir hemşerisi

aranılarak bulduruldu. Bu adam, mesmuat kabilinden, zatı şahane-nin kendisini pek sevdiğini, sadakat ve bağlılığından memnun olduğunu ve arada sırada kazanın ahvaline dair maruzatta bulunursa münasip olacağını Satılmışa yazdı.

Nazırla erkânı nezaretin de, hediyeler makbûllerine geçmişti. Tıpkı İzzeti Efendinin tahmini eylediği gibi bunlar da yeni kaymakamı, gideceği kazada, eşraftan Satılmış Efendiyi hassaten selâmlarını götürmesini ve her suretle himayeye lâyık olan bu zatın gözetilmesini tembih ettiler.

Abdülkadir Bey, bu selâm ve tavsiye ile beraber, nişanla madalyanın da beratlarını hâmlen, kaza merkezine ayak basar basmaz, ilk işi, Satılmışı yanına celbetmek oldu. Hükûmet konağında bütün önceki hazırunun yanında kendisini fevkalâde saygı ile karşılayıp koltuğa oturttu ve İstanbulda duyduğu iyi şeyleri, daha da ballandırarak nakletti.

Artık, hödügün önüne duracak yoktu.

Fakat fenası nerede? Satılmış yavaş yavaş, bütün bu muvaffakiyetleri kendi öz meziyetlerine borçlu olduğuna, kendi kendini inandırmıştı.

Fikri veren, arızaları yazan, kendisini daima ileriye ve yukarıya doğru dürtenin başkası olduğunu unutuyordu.

Onun için, İzzeti Efendiyi istiskal eder olmuştı. Ve, içeride, kadınlardan himaye görmese zavallı vergi kâtibinin pabuçları, çoktan, dama atılacaktı.

Satılmış artık ondan asla akıl danışmaya lüzum görmüyordu. Kaymakamın sahabeti ve riyakâfane tabasbus, gene kendisine bazı işler sağlıyordu. O da bundan yüz bularak, nefesine daha çok güveniyordu.

Bu halden, İzzeti Efendi çok muzdaripti. Bir gün, dayanamayıp Hacı Beyle dertleşmişti. O da, karşılık:

— Ey! demişti. Etme, bulma dünyasıdır bu. Başkalarını çiğnettiğin vakit, günün birinde ken dinin de çiğneneceğini ne diye aklına getirmedin? Herifi şımarıp da bu hale koyan gene sen değil misin? Şimdi de, bak, kızımın üstüne evlenmeğe kalktı. Ne yapacağız bilmem?

Satılmışta, bir daha evlenmek, bu sefer de kız oğlan kız almak sevdası başgöstermişti.

— Bağa artuh yidürdünüz... Ben gaymağı alınmamış yoğurt istiyim... solmamış gül gohliya-cağım... ayah değmedüh yoldan geçeceğim...

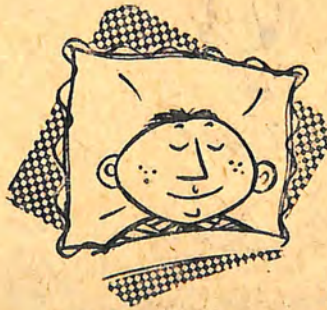
Diye söylenip duruyordu. Emeti Hanımla ablası, herifin bohaç dolusu çamaşırlarını, afsun ettirmek için, o hocadan bu hoca ya dolaştırıyorlardı. Nasihat etmeğe kalkışan Hacı Bey, ters ve galiz bir karşılık alarak susmuştu. Konağın içinde tat, tuz kalmamıştı. Emetinin cilveleri, işveçeri, kafa tutmaları, ağlamaları, tehditleri de kâr emiyordu.

Satılmış, bir daha dünya evine girmeyi iyiden iyiye kurmuştu.

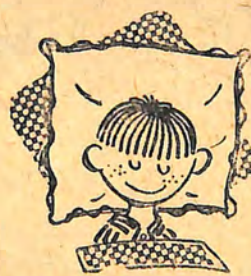
Eşraftan iç kimsenin kendisine ortak üzerine kızını vermiyeceğini anlayınca, kendi köyüne başvurmuş, orada, Keleş Ahmedin Gülsüm adında, suratsız, yel-loz bir kız bulmuştu. Bunu nikâh edip eve aldı. Muradına ermişti.

Kendi üstüne bir ortağın getirilmesi Emetinin pek ziyade gücüne gitmişti. Hele Gülsüm gebe kalıp da, eve büsbütün yerleşeceği anlaşıncaya, Hacı Bey takımı matem ettiler.

Mesut aile !

Baba, rahat uyuyor!

Çocuk, rahat uyuyor!

Anne, rahat uyuyor!

ÇÜNKÜ :

HEM CANLARI
HEM MALLARI

ÖLÜME, YANGINA,
KAZAYA KARŞI
SİĞORTALIDIR!

ANKARA
SİGORTA

Daima emrinizde ve
hizmetinizdedir!

İzzeti Efendi de, vel'inimetine kırgındı. Ona etmiş olduğu bu kadar hizmetlerin mükâfatını görmemişti. Bunları babasının hayrına, hasbetenillâh yapmamıştı. Elbette, o da kendisi için menfaat gözetmişti. Bir kaç yüz lira ile bütün bu emekler ödenir miydi? Şimdi, üstelik, eskisinden de fazla düşman kazanmıştı. Elini, eteğini Satılmışın yanından büsbütün çektiği dakikada, ona akıl hocalığı eden, onu kötülüğe sevkeden hep kendisi olduğunu bilenler İzzeti Efendinin üzerine düşecekler, ötedenberi zaten çekemedikleri vergi kâtibini bir kaşık suda boğacaklardı.

Bunları düşünerek, Satılmışın tahammül edilemez raddeye gelen hakaretlerine ve istiskallerine rağmen, harice karşı ekini belli etmemek için, tutunuyor işi pişkinliğe, vurdum duymazlığa döküyordu.

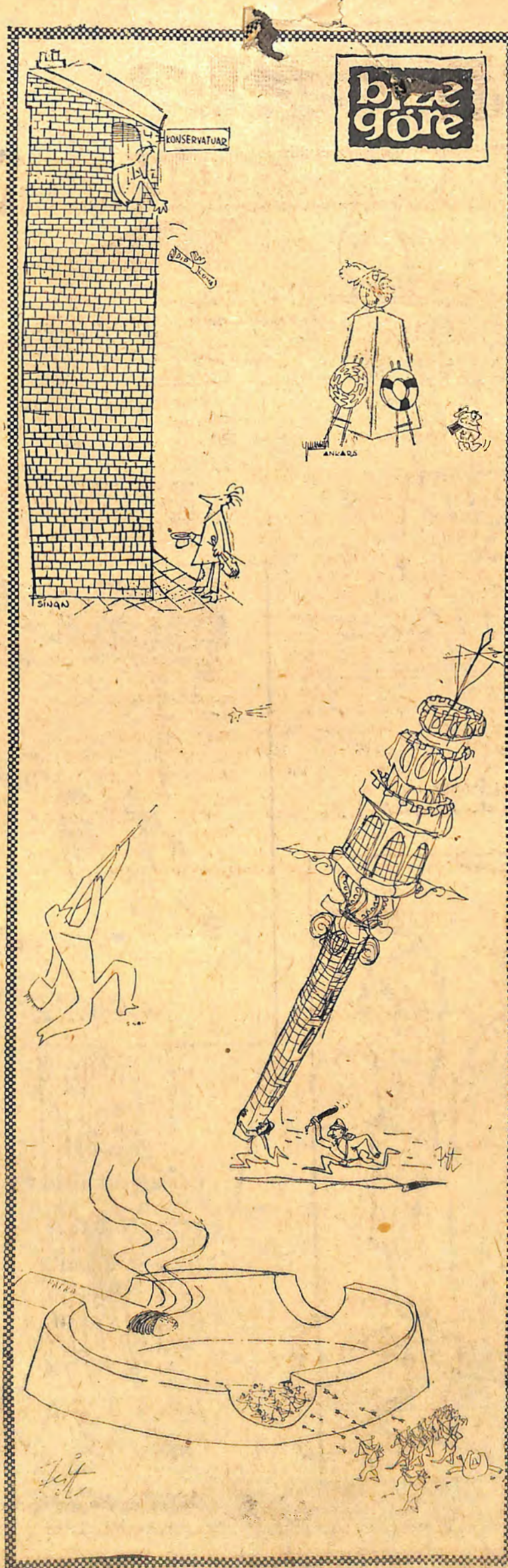
Satılmışla, arasındaki münasebeti sıklaştırmak emeliyle, bu kırk yıllık kaşerlenmiş bekâr Gülsümün kız kardeşi ile evlenmeye bile teşebbüs etmişti. Fakat bu teşebbüs kendisine pahalıya mal olmuştu.

Bu hususta ve daha ilk ağızda Satılmışın mümanaatına uğradığı gibi, onun bu hareketinde türlü türlü maksatlar gören Hacı Rıza Bey takımı da vergi kâtibinden yüz çevirmişler, kendisine hasım olmuşmuşlardı.

Günler geçiyordu. Satılmışın birdenbire parlayan yıldızı, dışardan kuvvet almağa ihtiyaç göstermeksizin, aynı şaşaayı muhafaza etmekte idi. Herifin ellediği toprak altın oluyor, altın, pırlanta kesiliyordu. Artık saraya jurnal göndermesine hacet kalmamıştı. Tamamiyle emrinin altında bulunan yeni kaymakama bir telgraf sureti yazdırmıştı. Kandilde, Bayramda, cüfûs ve vilâdet günlerinde bunu çekmekle, hünkâra karşı ubudiyetini teyit ediyordu. Ve Satılmışı korumakla, kendi mevkiini sağlayacağını bilen kaymakam da, ayrıca, Bâbîâliye yazdığı tahriratlarla, eşraftan izzetli Satılmış Efendiye, zaman zaman hükûmetin teveccühünü, hüsnü nazarını celbetmekten hâli kalmıyordu.

Zavallı İzzeti Efendi, ele güne karşı gösteriş olsun diye, gene hergün bir, iki defa konağa girip çıkıyor, ekseriya hiç kimsenin yüzünü görmeden, kimsenin hitabına mazhar olmadan, şöyle bir yarım saat kadar bir başına, aşağı odada oturduktan sonra, kendini, ta yatma vaktine kadar meyhaneye atıyordu.

Hâlâ, konakta yatmasına müsaade edilmesi fevkalâde bir şeydi. Akıllarına gelir de, buradan da atarlarsa diye, ödü patlıyordu. Zira o zaman, kasaba halkı, büsbütün işin farkında olacaklardı. Ve farkında olunca da, kâtibin işi yamandı...

Bu vaziyet uzun sürmedi. Nihayet bir sene.

Bir gün, kaymakam Abdülkadir Bey, kazanın bağlı bulunduğu sancak mutasarrıfından şifre bir telgraf aldı. «Cümleî tesisatı hazreti şehriyariden olan kanunu esasının yeniden mevkii meriyyete vaz'ı hususuna iradei seniyei cenabı padişahi şerefsünuh ve sudur buyurulmuş olduğundan meclisi meb'usanın içtimaa dâveti mukarrez bulunmakla, intihap kanununun maddei mahsusasına tevfiakan iktiza eden istihzaratta bulunulması bu kere vilâyeti celi'eden bildirilmiştir. Ana göre mukteziyatının ifasıya neticesinin inbası...»

Abdülkadir Bey apıştı. Elinde evirip çevirdiği bu telgraftan bir türlü mâna çıkaramıyordu. (Salnameî Devleti Aliyeî Osmaniye) nin baş tarafında, kanunu esası diye bir şey görmüştü. Fakat ne içindir, neye yarar? Bilmiyordu. Bir defa, henüz mektep talebesi iken, babasına soracak olmuş ağzına bir tokat yemişti. Hâlâ o gün bugündür ne o tokadın sebebini, ne de resmî bir kitabın başına konduğu halde okunması, bilinmesi ve bahsedilmesi yasak ve tehlikeli olan bu kanunun mevcudiyeti sır ve hikmetini anlayamamıştı.

Esasen sıcak olan bu temmuz gününde, büsbütün bunalan zavallı adamcağızın alnından tesbih gibi iri ter taneleri yuvarlanıyordu.

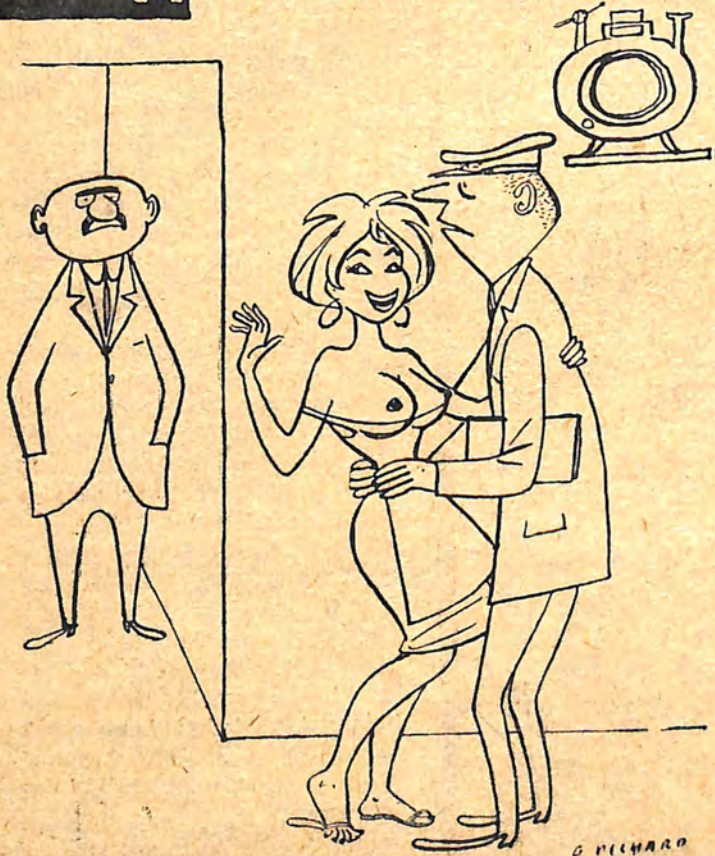
Mutasarrıf çıldırmış mı idi? Hangi intihap kanunundan bahsediyordu? Böyle bir kanun mu vardı? Var ise, nerede idi? Bugüne değin dokuz kazada kaymakamlık eden Abdülkadir Bey, hiç birinde böyle (intihap kanunu) diye bir şey işitmemişti.

Kendini bir saat kadar sıkıya koyup da zihnini iyice işlettikten sonra, hayal meyal bir şeyler hatırlar gibi oldu. Selânikte iken, son zamanlarda kulağına bir şeyler çalınmıştı: Üçüncü ordu zabitlerinden bazıları gizli-den gizliye teşkilât yapmışlar, padişahın zulmüne, istibdadına karşı halkı ayaklandırmak istiyorlardı. Bunlar, işte bu kanunu esasının iadesini maksat edinmişlerdi. Bu, o vakit ağızdan ağıza yayılan, gizli-den gizliye fısıldanan bir rivayetti. Anlaşılan, şimdi bu tahakkuk etmiş, zabıter maksatlarına muvaffak olmuşlardı...

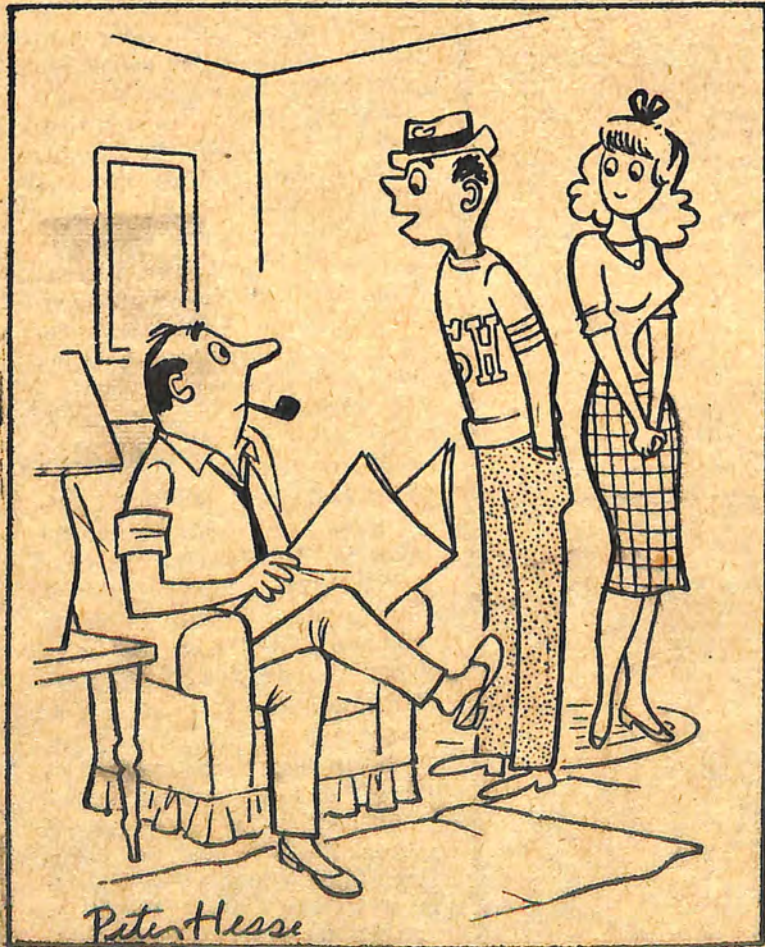
Fakat hâlâ müteredditti. Ne yapıp da, hangi neticeyi bildirecekti? İstizaha kalkışsa, korkuyordu. Böyle emirleri sık dokuyup, ince elemeğe gelmezdi. Telgrafi kasaya koydu, kilitledi. Hâdisatın tabii inkişafını beklemeye karar vermişti.

O gün, hiç kimseye bir şey söylemeden, akşamı etti. Ertesi gün de öyle sessiz sadasız geçti.

(Devamı var)

—EYVAH... BEYEFENDİ GELİYOR!
—KORKMA, BEYEFENDİ DEĞİL KOÇAM!..

Peter Hesse

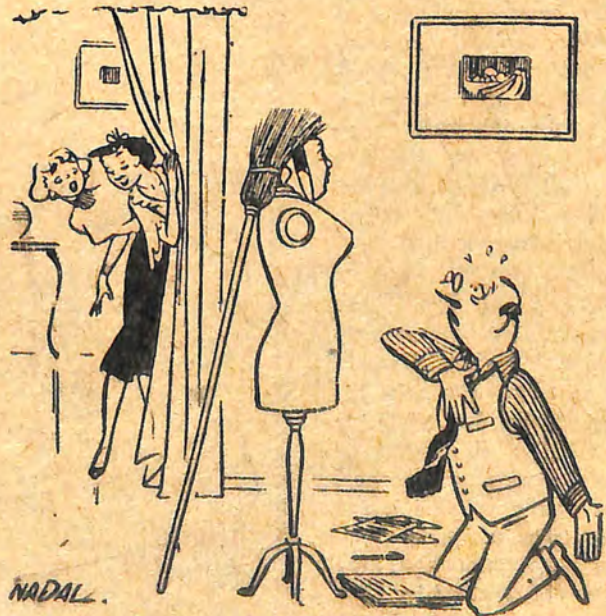
—BABACIĞIM BU GECE ARABAYI
ALABİLİR MİYİM?... VALLAHI GA-
RAJDAN DIŞARI ÇIKARMAM!..

—HAYIR, HAYIR, OPERATÖRE DEĞİL, GÖZ
DOKTORUNA GÖTÜRECEĞİM SENİ... NE
ZAMAN TATLI YESEN PARMAGINI ISI-
RIYORSUN!..

—AAA... NE YAPIYORSUN?
—YARDIM EDİYORUM BAYAN!..

NADAL.

—ACABA SENİ Mİ SANDI, YOKSA BENİ Mİ ?!

T. C.
Ziraat Bankası

Tasarruf hesapları 1958 yılı ikramiye plânında

3.000.000 Lira

Para,

3.000.000 Lira

Uzun vadeli Kredi

vardır.

Sahibi: YUSUF ZIYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden: NEHAR TUBLEK

Teknik Sekreter: Selâmi M. YURDATAP

Adres: Klofärer Cad. No. 8-10, Daire 3

Belediye - İstanbul Telefon: 22 10 11

Abone Seneliği: 37,5 Altı aylığı 19 lira

Basıldığı yer: ERCAN MATBAASI

Kapak baskısı: ŞAKA MATBAASI Telefon: 22 72 99

Şimdi tasarrufa
KOLAYLIKLA
ALIŞABİLİRSİNİZ

Çünkü

Blitçentzin müzadesine
göre sizi her ay

15, 30, 60 veya

90 lira biriktirmeye

alıştıracak olan

AKBANK

AİLE TEVEDİATI

HESAPLARI

her 200 hesaptan 100 üne

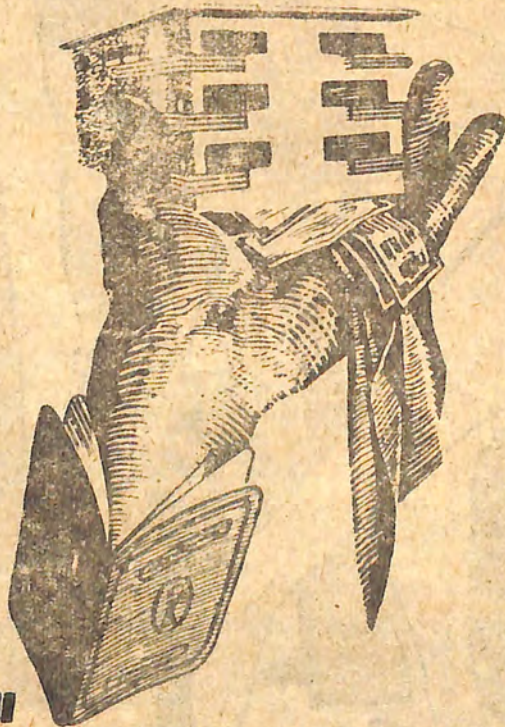
96.000 lira ikramiye

isabet ettiren

yegâne tasarruf sistemidir

AKBANK

Tasarrufu en çok destekleyen bankadır

"SÜMERBANK"

Hesap açtıranlara en fazla menfaat
temin eden Bankadır

TÜRKİYE
VAKIFLAR
BANKASI

1958
YILINDA

ÖMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR

MESKEN KREDİLERİ

PARA

İKRAMİYELERİ

İHAP
MÜLÜSİ
ŞİNGÖR

4 MİLYON
405.000
LİRA

AKBABA

— Seviyor mu, sevmiyor mu?..